

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τίτλος Εργασίας

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ – ΔΟΜΗ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ
2005-2014

Πτυχιακή Εργασία του

ΣΤΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΑΡΗ

Επιβλέπων: ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ, 01-09-2015

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία έχει ως στόχο την διερεύνηση του εκθεσιακού τουρισμού γενικά, και ειδικότερα του εκθεσιακού τουρισμού στον Ν. Αττικής, την περίοδο 2005-2014. Για τον σκοπό αυτό, στο πρώτο κεφάλαιο, πραγματοποιείται μια εννοιολογική προσέγγιση στον τουρισμό γενικά αλλά και στον επαγγελματικό τουρισμό ειδικότερα. Στο δεύτερο κεφάλαιο, η προσέγγιση εστιάζει στον εκθεσιακό τουρισμό και τις βασικές έννοιες του. Στο τρίτο κεφάλαιο, παρατίθενται κάποια στοιχεία για τον εκθεσιακό τουρισμό στην Ελλάδα γενικά. Τέλος, στο τέταρτο, κεφάλαιο γίνεται μελέτη του εκθεσιακού τουρισμού στον Ν. Αττικής για την περίοδο 2005-2014. Αναφέρονται οι εκθεσιακοί χώροι, οι διοργανωτές εκθέσεων, αλλά και λίστα των διεθνών εκθέσεων που διοργανώθηκαν. Τα κυριότερα συμπεράσματα της εργασίας είναι ότι από το 2005 έως το 2010, οι εκθέσεις αυξάνονταν συνεχώς, στην συνέχεια είχαν μια πτωτική τάση και μετά και πάλι αυξήθηκαν. Οι περισσότερες εκθέσεις διαρκούν 4 ημέρες. Οι πιο δημοφιλείς χώροι είναι το MetropolitanExpo, το ExpoAthens, το Helexproκαι το MEC. Οι κυριότεροι κλάδοι είναι: τρόφιμα-ποτά, δόμηση, ενέργεια, τουρισμός.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	7
1.1. Γενικά Στοιχεία	7
<i>1.1.1. Ορισμοί</i>	7
<i>1.1.2. Δομή Τουρισμού</i>	8
<i>1.1.3. Ιστορική εξέλιξη Τουρισμού</i>	10
<i>1.1.4. Διακρίσεις Τουρισμού</i>	11
1.2. Τουρισμός στην Ελλάδα	13
1.3. Εναλλακτικές και Ειδικές Μορφές Τουρισμού	16
1.4. Επαγγελματικός Τουρισμός	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	21
2.1. Ιστορική Αναδρομή	21
2.2. Ορισμός	23
2.3. Λόγοι Συμμετοχής σε εκθέσεις	26
2.4. Τουριστική Προσφορά προϊόντος στον Εκθεσιακό Τουρισμό	28
2.5. Τουριστική Ζήτηση προϊόντος στον Εκθεσιακό Τουρισμό	29
2.6. Ανάλυση του Κλάδου των Εκθέσεων	29
2.7. Διαδικασία συμμετοχής σε εκθέσεις	34
2.8. Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	40
3.1. Στατιστικά Στοιχεία	40
3.2. Εκθέσεις Τουρισμού στην Ελλάδα (εκτός Αττικής)	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ.....	47
4.1. Γενικά.....	47
4.2. Εκθεσιακός Τουρισμός & Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις.....	48
4.3. Εκθεσιακά Κέντρα & Διοργανωτές Εκθέσεων	48
4.4. Εκθέσεις.....	53
4.4.1. Εκθέσεις Τουρισμού	53
4.4.2. Διεθνείς Κλαδικές & Επαγγελματικές Εκθέσεις.....	59
4.5. Στατιστικά Στοιχεία για τον Εκθεσιακό Τουρισμό στον Ν. Αττικής	76
4.6. Προτάσεις ανάκαμψης της Αττικής ως προορισμό εκθεσιακού τουρισμού.....	79
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	80
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	81
ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	82
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	87
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	88

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 1: Σκοπός ταξιδιού αλλοδαπών τουριστών που αφίχθησαν στο ΔΑΑ την περίοδο 2006-2012	40
Διάγραμμα 2: Ταξιδιωτικές εισπράξεις στην Ελλάδα κατά λόγο ταξιδιού 2010 & 2013	41
Διάγραμμα 3: Εισπράξεις από ταξίδια για επαγγελματικούς λόγους.....	42
Διάγραμμα 4: Συνεισφορά του τουρισμού στις συναφείς με τον τουριστικό κλάδο οικονομικές δραστηριότητες.....	42
Διάγραμμα 5: Επίδραση τουρισμού στα έσοδα έμμεσης φορολογίας.....	43
Διάγραμμα 6: Στόχοι εκθέσεων & βαθμός ικανοποίησής τους ΔΕΘ 2014.....	44
Διάγραμμα 7: Επισκέπτες στην HO.RE.CA.....	53
Διάγραμμα 8: Εξέλιξη αριθμού εκθετών στην HO.RE.CA.....	54
Διάγραμμα 9: Αριθμός Διεθνών Εκθέσεων στον Ν.Αττικής 2005-2014	77
Διάγραμμα 10: Ημέρες Διάρκειας Εκθέσεων στον Ν. Αττικής 2005-2014	77
Διάγραμμα 11: Χώροι Διεθνών Εκθέσεων στον Ν.Αττικής 2005-2014	78

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1: Αφίξεις μη Κατοίκων στην Ελλάδα κατά μέσο ταξιδιού.....	13
Πίνακας 2: Ταξιδιωτική δαπάνη μη κατοίκων στην Ελλάδα.	14
Πίνακας 3: Διανυκτερεύσεις στο σύνολο των ξενοδοχειακών καταλυμάτων (πλην camping) και δυναμικότητα.....	14
Πίνακας 4: Αριθμός ημεδαπών που πραγματοποιούν προσωπικά ταξίδια με 4 ή περισσότερες διανυκτερεύσεις.	15
Πίνακας 5: . Δομή εκθεσιακού τουρισμού	29
Πίνακας 6: . Εκθεσιακός χώρος HelexproPalace.....	49

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η συνεχής ανάπτυξη του εμπορίου και της οικονομικής δραστηριότητας σε συνδυασμό με την αύξηση του ανταγωνισμού και την διεθνοποίηση των εμπορικών και οικονομικών συναλλαγών οδήγησαν στην ιδέα των εμπορικών εκθέσεων όπου τα οικονομούντα άτομα έχουν την δυνατότητα να γνωστοποιήσουν στο ευρύ κοινό τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Η ιστορία των εκθέσεων με την μορφή των εμποροπανηγύρεων ή άλλες πρώιμες μορφές ξεκινά και βρίσκεται στην αρχαιότητα. Στην συνέχεια, ο θεσμός των εκθέσεων εξελισσόταν, όπου σήμερα στην σύγχρονη εποχή έχουν αναπτυχθεί, και έχουν συστηματοποιηθεί και οργανωθεί σε σημαντικό βαθμό.

Ο εκθεσιακός τουρισμός αφορά σε όλες τις σχέσεις και τις συναλλαγές που σχετίζονται με το ταξίδι των ατόμων που γίνεται με σκοπό την παρουσία σε μια έκθεση είτε τα άτομα είναι εκθέτες είτε επισκέπτες είτε κάποιο άλλο εμπλεκόμενο μέρος.

Τα οφέλη του εκθεσιακού τουρισμού είναι πολλά και σημαντικά όχι μόνο για τους εκθέτες και τους καταναλωτές αλλά και για τον τόπο που φιλοξενεί την έκθεση και για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας γενικότερα. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό να λαμβάνονται μέτρα για την προώθηση του εκθεσιακού τουρισμού.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του εκθεσιακού τουρισμού γενικά αλλά και ειδικότερα του εκθεσιακού τουρισμού στον Ν. Αττικής για την περίοδο 2005-2014. Η παρούσα εργασία αναπτύσσεται ως εξής: στο πρώτο κεφάλαιο προσεγγίζεται ο τουρισμός γενικότερα αλλά και ο επαγγελματικός τουρισμός ειδικότερα. Στο δεύτερο κεφάλαιο, η ανάλυση εστιάζει στον εκθεσιακό τουρισμό και στα επιμέρους μέρη του. Στο τρίτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται κάποια στατιστικά στοιχεία για τον εκθεσιακό τουρισμό γενικά στην Ελλάδα και αναφέρονται σημαντικές διεθνείς εκθέσεις εκτός Αττικής, που πραγματοποιούνται σε άλλες περιοχές στην Ελλάδα. Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο, γίνεται ανάλυση του εκθεσιακού τουρισμού στον Ν. Αττικής, με αναφορά στις διεθνείς εμπορικές εκθέσεις που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 2005-2014 και στους εκθεσιακούς χώρους που διαθέτει ο τόπος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

1.1. Γενικά Στοιχεία

1.1.1. Ορισμοί

Από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα πολλοί Διεθνείς Οργανισμοί προσπάθησαν να προσεγγίσουν εννοιολογικά τον τουρισμό αλλά και πολλοί μελετητές της ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας. Κάποιοι από τους ενδεικτικούς ορισμούς του Τουρισμού είναι οι εξής:

Σύμφωνα με τον Schwihk (1924), ο τουρισμός είναι η κίνηση των ανθρώπων που εγκαταλείπουν προσωρινά τον τόπο της μόνιμης διαμονής τους για λόγους που αφορούν το πνεύμα, το σώμα ή το επάγγελμα. Σύμφωνα με την Διεθνή Ακαδημία Τουρισμού (1961), ο τουρισμός είναι το σύνολο των ανθρωπίνων μετακινήσεων και των δραστηριοτήτων που προκύπτουν από αυτές. Το Διεθνές Συνέδριο Στατιστικής για τα Ταξίδια και τον Τουρισμό (1991), ορίζει ότι ο τουρισμός

περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τον ελεύθερο χρόνο, το επάγγελμα των ανθρώπων που ταξιδεύουν και παραμένουν σε περιοχές εκτός του συνήθους περιβάλλοντος, όπου ζουν, για όχι περισσότερο από ένα συνεχόμενο έτος¹.

Σύμφωνα με τους Burkat&Medlik (1981), το φαινόμενο του τουρισμού εμφανίζεται όταν πραγματοποιούνται προσωρινές επισκέψεις (ή διανυκτερεύσεις) εκτός της μόνιμης κατοικίας, για οποιοδήποτε λόγο εκτός από την διεκπεραίωση αμειβόμενων εργασιών στον τόπο επίσκεψης.

Η Κοινωνία των Εθνών (σημερινός ΟΗΕ), σε επιτροπή της, το 1937, καθόρισε ποιοι ταξιδιώτες είναι τουρίστες και ποιοι όχι. Τουρίστες χαρακτηρίζονται²:

- § Τα άτομα που ταξιδεύουν για ψυχαγωγία, για οικογενειακούς λόγους, για λόγους υγείας
- § Τα άτομα που ταξιδεύουν για συμμετοχή σε συνέδρια ή σε οποιαδήποτε επιστημονική, διπλωματική, θρησκευτική, αθλητική ή άλλη δραστηριότητα
- § Τα άτομα που ταξιδεύουν για επιχειρηματικούς σκοπούς
- § Τα άτομα που καταφθάνουν με θαλάσσιες περιηγήσεις και αποβιβάζονται στη στεριά.

Δεν χαρακτηρίζονται ως τουρίστες, οι παρακάτω:

- § Τα άτομα που ταξιδεύουν με ή χωρίς συμβόλαιο εργασίας για να απασχοληθούν σε έναν άλλον τόπο.
- § Τα άτομα που ταξιδεύουν για μόνιμη εγκατάσταση σε έναν τόπο
- § Οι φοιτητές και οι σπουδαστές που φοιτούν σε άλλο τόπο από την μόνιμη κατοικία τους
- § Οι μόνιμοι κάτοικοι παραμεθόριων περιοχών που κατοικούν σε μια χώρα και μετακινούνται στην άλλη για να εργασθούν
- § Οι ταξιδιώτες που διέρχονται διαμέσου μιας χώρας χωρίς να σταματήσουν ακόμα και αν η χρονική διάρκεια της διέλευσης είναι παραπάνω από ένα 24ωρο.

¹ Λαγός, 2005.

² Κολτσιδόπουλος, 2001, σελ. 17.

1.1.2. Ιστορική Εξέλιξη Τουρισμού

Η έννοια του τουρισμού πηγάζει από τα αρχαία χρόνια. Το αίσθημα της ξενίας ήταν, μάλιστα, ιδιαίτερα αναπτυγμένο στην Αρχαία Ελλάδα. Αυτό γίνεται φανερό από τις πολλές αναφορές σε γραπτά κείμενα των αρχαίων συγγραφέων, για τα ταξίδια. Ο Ηρόδοτος έκανε περιηγήσεις στις ελληνικές πόλεις, ταξίδευε στην Σικελία, στην Αίγυπτο, και σε άλλες χώρες για να γνωρίσει τα ήθη και τα έθιμά τους, τα ιστορικά μνημεία, τον πολιτισμό τους κτλ. Κάποιοι από τους αρχαίους τουριστικούς προορισμούς ήταν η Ολυμπία, οι Δελφοί, η Επίδαυρος, η Αιδηψός³.

Στα ρωμαϊκά και βυζαντινά χρόνια, οι μετακινήσεις γίνονται πιο πολλές και πλέον υπάρχουν και κάποιοι κανονισμοί για την ασφάλεια του ταξιδιού. Στην περίοδο του μεσαίωνα και της αναγέννησης, οι μετακινήσεις γίνονται περισσότερες, σε μια προσπάθεια να γνωρίζουν οι άνθρωποι άλλους λαούς, άλλες περιοχές. Στον μεσαίωνα επικράτησαν κυρίως δυο μορφές τουρισμού: ο πανεπιστημιακός τουρισμός και ο τουρισμός των μεγάλων θρησκευτικών γεγονότων και των εορτών⁴. Στην αναγέννηση ο σκοπός του ταξιδιού ήταν κυρίως η ευχαρίστηση και η «διανοουμενίστικη περιέργεια»⁵.

Μεγάλη βοήθεια παρείχαν στον τουρισμό διάφορα σωματεία που εμφανίστηκαν κατά τον 18^ο και 19^ο αιώνα στην Γαλλία, Αγγλία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες⁶. Το 1800, χρησιμοποιείται για πρώτη φορά η λέξη tourist. Το 1839, εκδίδονται οι πρώτοι τουριστικοί οδηγοί του «Beadecker», οι οποίοι αναφέρονται σε όλα εκείνα τα στοιχεία που αφορούν την πραγματοποίηση ενός ταξιδιού στον Ρήνο. Το 1841, στην Αγγλία, ο ThomasCook οργανώνει το πρώτο ταξίδι με οδηγούς και το 1845 ανοίγει γραφείο ταξιδιών «ThomasCook&Son»⁷.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα το τουριστικό φαινόμενο μεταβάλλεται λόγω των παρακάτω⁸:

§ Η οικονομική συγκυρία της περιόδου 1905- 1914

³Κολτσιδόπουλος, 2001.

⁴Βαρβαρέσος, 2000

⁵Βαρβαρέσος, 2000

⁶Κολτσιδόπουλος, 2001

⁷Βαρβαρέσος, 2000

⁸Βαρβαρέσος, 2000

§ Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος

§ Οι πληθωριστικές τάσεις που πλήττουν προς εξαφάνιση τους εισοδηματίες που αποτελούσαν την «κοινωνία των τουριστών»

§ Η οικονομική κρίση του 1929η οποία πλήττει τον αριστοκρατικό τουρισμό.

Η ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας φαίνεται να ξεκινά περίπου το 1945. Μέχρι τότε τα διάφορα δομικά στοιχεία της τουριστικής βιομηχανίας δρουν αυτόνομα και η τουριστική βιομηχανία φαίνεται κατακερματισμένη. Από το 1950, στην Μεγάλη Βρετανία παρατηρείται μεγάλη αύξηση των touroperators και αυτό αποτελεί το σημείο- ορόσημο που συμβάλει στην μεταβολή της τουριστικής βιομηχανίας, με βασικό χαρακτηριστικό της αλλαγής την συνένωση των μέχρι τότε ανεξάρτητων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και την προσφορά πιο ολοκληρωμένων διαδικασιών. Μέχρι την δεκαετία του '80, πολλές αεροπορικές εταιρίες πρόσφεραν ολοκληρωμένες ταξιδιωτικές υπηρεσίες οι οποίες περιλάμβαναν οργάνωση διακοπών, ιατρική κάλυψη, ενοικίαση αυτοκινήτων κ.ά.⁹.

Το βασικό χαρακτηριστικό της ανάπτυξης της τουριστικής βιομηχανίας, και της μαζικοποίησης του τουρισμού που εκδηλώνεται αυτή την περίοδο είναι ο εκδημοκρατισμός των διακοπών, η διεύρυνση της δυνατότητας των ατόμων να κάνουν διακοπές. Πέρα από τους παράγοντες που αναφέρθηκαν παραπάνω, στον εκδημοκρατισμό του τουρισμού συντέλεσαν επίσης, και άλλοι παράγοντες: οι τουριστικοί οδηγοί, η δημιουργία τουριστικής νομοθεσίας, η αύξηση του εισοδήματος, η αύξηση του ελεύθερου χρόνου, η ανάπτυξη του σιδηροδρόμου, και της αυτοκινητοβιομηχανίας, η βελτίωση των υπηρεσιών υποδοχής και οι διευκολύνσεις στα σύνορα, ο πολλαπλασιασμός των τουριστικών προϊόντων (banalisation), η βαθμιαία προσαρμογή των καταλυμάτων στις μεταβολές της ζήτησης, η κατάσταση διαρκούς ειρήνης¹⁰.

1.1.3. Δομή Τουρισμού

Τα δομικά στοιχεία της τουριστικής δραστηριότητας είναι:

⁹Lickorish&Jenkins, 2004

¹⁰Βαρβαρέσος, 2000

- § Οι διανυκτερεύσεις (ξενοδοχεία, ξενώνες, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενα δωμάτια, bed&breakfast)
- § Ταξιδιωτικά Πρακτορεία (travel agencies)
- § Τουριστικά γραφεία (tour operators)
- § Μέσα Μεταφοράς (αερογραμμές, θαλάσσια μέσα μεταφοράς, γραφεία ενοικίασης αυτοκινήτων, πούλμαν)
- § Η παραγωγή και πώληση παραδοσιακών προϊόντων αποτελεί για κάποιες χώρες δομικό στοιχείο της τουριστικής δραστηριότητας.

Έτσι λοιπόν, οι διάφορες εξελίξεις που συνόδευσαν την ανάπτυξη της παγκόσμιας τουριστικής βιομηχανίας, όπως, η ανάπτυξη των αερογραμμών, η πρόοδος στην τεχνολογία της πληροφορίας και η αυξανόμενη ευελιξία στην οργάνωση οργανωμένων εκδρομών διαμόρφωσαν τα χαρακτηριστικά της τουριστικής βιομηχανίας που είναι¹¹:

- § Η αύξηση του όγκου του διεθνούς τουρισμού
- § Ο εκδημοκρατισμός των διακοπών, στις οποίες πλέον συμμετέχουν περισσότερες κοινωνικο-οικονομικές ομάδες.
- § Η αυξανόμενη σημασία των αερομεταφορών στην παγκοσμιοποίηση του τουρισμού
- § Η αυξανόμενη ευελιξία των οργανωμένων εκδρομών, η οποία ενθαρρύνει την ζήτηση στον τουρισμό και διευκολύνει τα ταξίδια σε μακρινούς προορισμούς.
- § Η ανάδειξη εξειδικευμένων ταξιδιωτικών υπηρεσιών
- § Η συνεχής ανάπτυξη της τεχνολογίας της πληροφορίας
- § Η τάση αύξησης της αναγνώρισης από πολλές κυβερνήσεις της σημασίας του τουρισμού στην εθνική και τοπική κοινωνία.

1.1.4. Διακρίσεις Τουρισμού

Ο τουρισμός διακρίνεται στις εξής κατηγορίες¹²:

¹¹Lickorish&Jenkins, 2004, σελ. 20.

¹²Λαγός, 2005, σελ. 42.

- § Εγχώριος τουρισμός (domestictourism) που αφορά τους κατοίκους μιας δεδομένης χώρας, οι οποίοι ταξιδεύουν μόνο εντός αυτής.
- § Εξερχόμενος τουρισμός (outboundtourism) που αφορά τους μόνιμους κατοίκους μιας χώρας, οι οποίοι ταξιδεύουν σε μια άλλη χώρα.
- § Εισερχόμενος τουρισμός (inboundtourism) που αφορά τους αλλοδαπούς, οι οποίοι ταξιδεύουν σε δεδομένη χώρα.
- § Διεθνής Τουρισμός (Internationaltourism) που περιλαμβάνει τον εισερχόμενο και τον εξερχόμενο τουρισμό.

Υπάρχουν, επίσης, και οι ακόλουθες διακρίσεις:

- § Εσωτερικός Τουρισμός (Internaltourism) ο οποίος καλύπτει τόσο τον εγχώριο όσο και τον εισερχόμενο τουρισμό.
- § Εθνικός Τουρισμός (Nationaltourism) ο οποίος καλύπτει τόσο τον εγχώριο όσο και τον εξερχόμενο τουρισμό.

Από την άποψη της εποχής του ταξιδιού ο τουρισμός χωρίζεται¹³:

- § Συνεχής ή ετήσιος Τουρισμός: όταν η τουριστική κίνηση σε ένα τόπο παραμένει αμετάβλητη καθόλη την διάρκεια του έτους
- § Εποχιακός Τουρισμός: πρόκειται για την παρουσία ενός μεγάλου αριθμού τουριστών σε μια συγκεκριμένη εποχή του έτους. Πρόκειται για ένα πρόβλημα στον τουρισμό που γίνονται προσπάθειες για την αντιμετώπισή του. Στην Ελλάδα, και κυρίως, στις νησιωτικές περιοχές επικρατεί ο εποχιακός τουρισμός.

Ο Τουρισμός παίρνει τρεις γενικές μορφές:

- § Μαζικός Τουρισμός (masstourism): αποτελεί την κλασσική μορφή τουρισμού που συνδέεται άρρητα με την αναψυχή σε ηλιοτροπικούς, κυρίως, προορισμούς. Περιλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα των τουριστών.
- § Εναλλακτικός Τουρισμός (alternativetourism): σχετίζεται με ένα πλήθος μορφών τουρισμού που οι άνθρωποι αναζητούν διαφορετικό τρόπο διακοπών, που συνδέεται με την τοπική κουλτούρα, το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και τις αξίες και τους τρόπους ζωής.

¹³Κολτσιδόπουλος, 2001

§ Τουρισμός Ειδικών Ενδιαφερόντων (specialinteresttourism): σχετίζεται με ένα πλήθος μορφών τουρισμού, οι οποίες διαμορφώνονται από τα κοινά ειδικά ενδιαφέροντα των ανθρώπων που τις προτιμούν.

1.2. Τουρισμός στην Ελλάδα

Σύμφωνα με έρευνα του IOBE (2012), η προσφορά του τουρισμού στην Ελλάδα μπορεί να περιγραφεί ως εξής:

- § Ο τουρισμός αποτελεί τον κεντρικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας
- § Το 2010, ο τουρισμός συνεισέφερε το 15,1% (34,4 δις. €) του συνολικού ακαθάριστου προϊόντος της χώρας.
- § Η άμεση επίδραση του τουρισμού στο ΑΕΠ εκτιμάται σε 15,2 δισεκ. €
- § Για κάθε 1.000 ευρώ τουριστική δαπάνη το ακαθάριστο προϊόν της ελληνικής οικονομίας αυξάνεται κατά 2.220€
- § Η έμμεση συνεισφορά του τουρισμού στην οικονομία εκτιμάται σε 5,2 δισεκ. €
- § Στην αγορά εργασίας η άμεση και έμμεση τουριστική απασχόληση εκτιμάται σε 446 χιλ. θέσεις απασχόλησης
- § Η απασχόληση που επηρεάζεται από την ανάπτυξη του τουρισμού στην Ελλάδα εκτιμάται σε 16% της συνολικής απασχόλησης στη χώρα
- § Ο τουρισμός συμβάλει στα κρατικά έσοδα συνεισφέροντας το 5% των συνολικών εσόδων της κυβέρνησης από την έμμεση φορολογία

Η Ελλάδα, το 2012, ήταν 17^η σε επίπεδο διεθνών αφίξεων και 23^η σε επίπεδο εσόδων, γεγονός που καταδεικνύει πως ο ελληνικός τουρισμός είναι ένας από τους ελάχιστους τομείς της εθνικής οικονομίας, ο οποίος είναι ανταγωνιστικός σε παγκόσμιο επίπεδο¹⁴.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία για τον τουρισμό από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. (2014), όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα, το 2013 οι αφίξεις μη κατοίκων στην Ελλάδα παρουσίασαν σημαντική άνοδο (17.919.580 αφίξεις σε σχέση με

¹⁴AboutTourism, Destination Consultant, 2013.

15.517.622, το 2012 και 16.427.247, το 2011). Μάλιστα, η πλειοψηφία των αφίξεων όλες τις χρονιές πραγματοποιήθηκε αεροπορικώς. Κατά μέσο όρο, την περίοδο 2011-2013, οι αεροπορικές αφίξεις κυμαίνονταν στο 70%. Σε μικρότερο ποσοστό, δεύτερες στην σειρά κατατάσσονται οι αφίξεις μη κατοίκων Ελλάδας που πραγματοποιούνται οδικώς ενώ πολύ λιγότεροι αλλοδαποί τουρίστες φτάνουν σιδηροδρομικώς ή θαλασσίως, στην Ελλάδα.

	2011	2012	2013
Σύνολο	16.427.247	15.517.622	17.919.580
Αεροπορικώς	11.671.155	10.992.903	12.302.448
Σιδηροδρομικώς	3.785
Θαλασσίως	947.848	790.469	806.960
Οδικώς	3.804.479	3.734.249	4.810.172

Πηγή: Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος.
... = Δεν υπάρχουν στοιχεία διαθέσιμα.

Πίνακας 1: Αφίξεις μη κατοίκων στην Ελλάδα, κατά μέσο ταξιδίου (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2014)

Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, η ταξιδιωτική δαπάνη των μη κατοίκων στην Ελλάδα, το 2013, παρουσιάζεται μειωμένη σε σχέση με το 2008, αν και κατά το χρονικό διάστημα αυτό παρουσίασε μικρές διακυμάνσεις. Το 2008, η ταξιδιωτική δαπάνη ήταν 730€ανά ταξίδι ενώ το 2013, 653,3€ανά ταξίδι.

Ταξιδιωτική Δαπάνη μη Κατοίκων στην Ελλάδα(*)			
Έτος	Δαπάνη ανά ταξίδι (€)	Δαπάνη ανά διανυκτέρευση (€)	Μέση διάρκεια παραμονής
2008	730,0	76,3	9,6
2009	697,3	73,5	9,5
2010	640,4	68,6	9,3
2011	639,5	69,6	9,2
2012	646,0	71,1	9,1
2013	653,3	73,1	8,9

(*) Δεν περιλαμβάνονται δαπάνες από κρουαζιέρες εκτός της Έρευνας Συνόρων.
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας, Επεξεργασία ΙΤΕΠ.

Πίνακας 2: Ταξιδιωτική Δαπάνη μη Κατοίκων στην Ελλάδα (Ι.Τ.Ε.Π., 2014)

Ρίχνοντας μια ματιά στον παρακάτω πίνακα, παρατηρεί κανείς ότι την περίοδο 2007-2011, οι διανυκτερεύσεις ακολουθούσαν σταδιακά μικρή ανερχόμενη τάση.

Το 2011 έφτασαν στην ανώτερη τιμή τους που ήταν 69.138, ενώ το 2012 παρουσίασαν πτώση, περίπου 8.8%. Το μεγαλύτερο ποσοστό διανυκτερεύσεων πραγματοποιείται από αλλοδαπούς τουρίστες. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι αυτό το ποσοστό το 2007 ήταν 74%, ενώ το 2012 ανήλθε στο 80%. Το 2012, οι διανυκτερεύσεις πραγματοποιήθηκαν σε 9.661 τουριστικές μονάδες, σε 399.037 δωμάτια και 767.756 κλίνες.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Διανυκτερεύσεις (χιλιοδες)	64.085	64.074	64.292	65.059	69.138	63.054
Ημεδαποί	16.675	16.840	18.367	18.815	15.370	12.515
Αλλοδαποί	47.410	47.234	45.925	48.244	53.768	50.539
Ξενοδοχειακά καταλύματα:						
Μονάδες	9.207	9.385	9.559	9.732	9.648	9.661
Δωμάτια	367.992	375.067	383.008	397.660	361.587	399.037
Κλίνες	700.933	715.857	732.279	763.407	763.688	767.756

Πίνακας 3: Διανυκτερεύσεις στο σύνολο των ξενοδοχειακών καταλυμάτων (πλην camping) και δυναμικότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2014).

Αναφορικά με τις ταξιδιωτικές εισπράξεις, το 2012, το μεγαλύτερο ποσοστό κατεγράφη από την Γερμανία (16,50%), στην συνέχεια ακολουθεί το Ηνωμένο Βασίλειο με ποσοστό 14,16% και η Ρωσία με ποσοστό 9,42%¹⁵.

Παρατηρώντας τον πίνακα που ακολουθεί, γίνεται φανερό ότι την περίοδο 2007-2012, ο αριθμός των ημεδαπών που πραγματοποιεί προσωπικά ταξίδια με 4 ή περισσότερες διανυκτερεύσεις παρουσιάζει εντυπωσιακά πτωτική πορεία. Το 2007, ο αριθμός αυτός ήταν 4.040.329, ενώ το 2012 ήταν 2.720.425. Οι θήλεις υπερβαίνουν τους άρρενες. Οι κυρίαρχες ομάδες ηλικιών από τους ημεδαπούς που πραγματοποιούν προσωπικά ταξίδια με 4 διανυκτερεύσεις και άνω είναι η ομάδα των 25-44 ετών, που είναι η επικρατέστερη και η ομάδα των 45-64 ετών που ακολουθεί. Η ομάδα των 15-24 ετών την περίοδο 2007-2010 υπερβαίνει σε αριθμό την ομάδα 65 ετών και άνω ενώ τις χρονιές 2011 και 2012 παρατηρείται ότι η τελευταία ομάδα παίρνει προβάδισμα.

¹⁵AboutTourism, Destination Consultant, 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Σύνολο	4.040.329	4.106.151	3.976.570	3.174.318	2.847.268	2.720.425
Άρρενες	1.991.331	2.033.086	1.937.506	1.507.085	1.350.129	1.279.931
Θήλειες	2.048.997	2.073.065	2.039.064	1.667.233	1.497.139	1.440.494
Ομάδες ηλικιών:						
15 – 24 ετών	675.608	675.496	647.404	513.833	374.334	378.570
25 – 44 =	1.654.914	1.664.071	1.588.623	1.204.267	1.149.643	1.088.772
45 – 64 =	1.180.664	1.183.699	1.145.644	962.901	868.559	852.457
65 και ανώ	529.142	582.884	594.899	493.317	454.732	400.626

Πηγή: Τριμηνιαία Έρευνα Διακοπών σε νοικοκυριά ημεδαπών (κατοίκων της Ελλάδος). Από το έτος 2012, η έρευνα έγινε ετήσια.

Πίνακας 4: Αριθμός Ημεδαπών που πραγματοποιούν προσωπικά ταξίδια με 4 ή περισσότερες διανυκτερεύσεις (ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2014).

1.3. Εναλλακτικές και Ειδικές Μορφές Τουρισμού

Τις τελευταίες δεκαετίες, στην Ελλάδα, εκδηλώνεται έντονο ενδιαφέρον για τις Εναλλακτικές και Ειδικές Μορφές Τουρισμού (Ε.Ε.Μ.Τ.). Αυτό οφείλεται στους εξής λόγους¹⁶:

- § Στην ωρίμανση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και το πέρασμα του στην φάση της ωρίμανσης /παρακμής από απόψεως κύκλου ζωής.
- § Στα διάφορα χρηματοδοτικά πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- § Στην αναγκαιότητα εμπλουτισμού της ελληνικής τουριστικής προσφοράς προκειμένου να ξεπεραστεί το ηλιοκεντρικό αναπτυξιακό μοντέλο με το τρίπτυχο «θάλασσα- ήλιος- αρχαιότητα».

Οι Εναλλακτικές και Ειδικές Μορφές Τουρισμού ταξινομούνται με βάση δύο κριτήρια: το κίνητρο των τουριστών και το περιβάλλον (χώρο- πλαίσιο) στο οποίο πραγματοποιούνται οι τουριστικές δραστηριότητες¹⁷:

Κριτήριο: Κίνητρο

- § Επαγγελματικός Τουρισμός: Συνέδρια, εκθέσεις, ταξίδια κινήτρων, επαγγελματικές εκδηλώσεις, συναντήσεις (events).
- § Αθλητικός Τουρισμός
- § Θεραπευτικός Τουρισμός: Υγείας & Ιαματικός
- § Οικολογικός Τουρισμός
- § Θρησκευτικός Τουρισμός (Προσκυνήματα)
- § Πολιτιστικός Τουρισμός

¹⁶Σωτηριάδης&Φαρσάρη, 2009, σελ. 23.

¹⁷Σωτηριάδης&Φαρσάρη, 2009, σελ. 25.

- § Τουρισμός Περιπέτειας
- § Οινικός Τουρισμός
- § Γαστρονομικός Τουρισμός

Κριτήριο: Χώρος/ Πλαίσιο

- § Αστικός Τουρισμός- City Breaks
- § Αγροτουρισμός & Τουρισμός Υπαίθρου
- § Θαλάσσιος Τουρισμός
- § Ορεινός Τουρισμός

Ο όρος του «Εναλλακτικού Τουρισμού» πρωτοεμφανίστηκε στον Οικουμενικό Συνασπισμό για τον Τουρισμό στον Αναπτυσσόμενο Κόσμο (ECTWT), ο οποίος με την ίδρυσή του, το 1981, διακήρυξε ότι στόχος του είναι «να εξερευνήσει πιθανές μορφές εναλλακτικού τουρισμού στις χώρες του Τρίτου Κόσμου». Αργότερα, το 1984, ο ECTWT όρισε τον εναλλακτικό τουρισμό ως «μια διαδικασία που προωθεί μια δίκαιη μορφή ταξιδιού μεταξύ των μελών διαφορετικών κοινωνιών με στόχο την αμοιβαία αλληλοκατανόηση, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ των συμμετεχόντων». Ένας άλλος ορισμός του εναλλακτικού τουρισμού είναι αυτός που δίνουν οι Eadington&Smith (1992): «ο εναλλακτικός τουρισμός περιλαμβάνει μορφές τουρισμού που είναι συμβατές με τις περιβαλλοντικές και τις κοινωνικές αξίες της περιοχής και οι οποίες επιτρέπουν τόσο στην κοινωνία υποδοχής όσο και στους επισκέπτες να απολαύσουν μια θετική και αξιόλογη αλληλεπίδραση και κοινές εμπειρίες»¹⁸.

Ο Τουρισμός Ειδικών Ενδιαφερόντων συχνά ταυτίζεται με την έννοια του Εναλλακτικού Τουρισμού. Ωστόσο, κάποιοι θεωρούν ότι διαφοροποιείται από αυτόν από την άποψη ότι ο τουρίστας ειδικών ενδιαφερόντων δεν ενδιαφέρεται απαραίτητα για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη. Δεν έχει σκοπό να κάνει υπεύθυνο τουρισμό αλλά να λάβει μέρος σε κάποια δραστηριότητα ή να επισκεφτεί ένα συγκεκριμένο τόπο ή σημείο ενδιαφέροντος. Σύμφωνα με τους Hall&Weiler (1992), ο Τουρισμός Ειδικών Ενδιαφερόντων είναι ο τουρισμός όπου το κίνητρο και η επιλογή του τουρίστα καθορίζονται πρωτίστως από κάποιο ειδικό

¹⁸ Σωτηριάδης & Φαρσάρη, 2009.

ενδιαφέρον που έχει σε μια ή περισσότερες δραστηριότητες ή και σε προορισμούς¹⁹.

1.4. Επαγγελματικός Τουρισμός

Ο Επαγγελματικός Τουρισμός είναι η δραστηριότητα των ατόμων τα οποία χρησιμοποιούν τις υποδομές και υπηρεσίες που ανήκουν στην τουριστική βιομηχανία για λόγους που σχετίζονται ή προέρχονται από το εργασιακό τους περιβάλλον. Η έννοια του επαγγελματικού τουρισμού είναι πολύ παλιά, καθώς από τα αρχαία χρόνια, τα άτομα ταξίδευαν για επαγγελματικούς λόγους, κυρίως, για το εμπόριο²⁰.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (2008), ο επαγγελματικός επισκέπτης είναι αυτός του οποίου ο κύριος σκοπός τουριστικού ταξιδιού κατατάσσεται στους επαγγελματικούς σκοπούς. Επαγγελματικός χαρακτηρίζεται ο σκοπός ενός τουριστικού ταξιδιού στην περίπτωση που δεν υφίσταται οποιαδήποτε σιωπηρή ή ρητή σχέση εργασίας ανάμεσα σε αυτοαπασχολούμενους ή υπαλλήλους που το πραγματοποιούν και οποιοδήποτε μόνιμο κάτοικο, παραγωγό, επενδυτή, επαγγελματία κτλ. στη χώρα ή το μέρος που επισκέπτονται οι πρώτοι.

Ο Επαγγελματικός Τουρισμός διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

§ Το γενικό επαγγελματικό τουρισμό

Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται όλοι όσοι μετακινούνται για επαγγελματικούς λόγους από το μόνιμο εργασιακό τους χώρο για ορισμένο χρονικό διάστημα. Για να γίνει κατανοητή αυτή η κατηγορία επαγγελματικού τουρισμού να αναφερθεί ενδεικτικά ένα παράδειγμα: ένας επιχειρηματίας από την Θεσσαλονίκη παίρνει το αυτοκίνητό του και ταξιδεύει μέχρι την Δράμα για να συζητήσει με τους τοπικούς παράγοντες την επέκταση της επιχείρησής του.

§ Το συνεδριακό τουρισμό

¹⁹ Σωτηριάδης & Φαρσάρη, 2009, σελ. 47.

²⁰ Λαζανά, 2003.

Έστω οι ιατροί μιας ειδικότητας θέλουν να ανταλλάξουν απόψεις πάνω στις εξελίξεις του ιατρικού τους πεδίου. Για το λόγο αυτό οργανώνουν μια συνάντηση (ένα συνέριο), σε μια πόλη που έχει την κατάλληλη υποδομή ώστε να γίνουν οι απαραίτητες συζητήσεις.

§ Τον εκθεσιακό τουρισμό

Προσελκύει δυο ειδών τουρίστες: τους εμπόρους που εκθέτουν τα προϊόντα τους και τους επισκέπτες που έρχονται από διάφορα μέρη του εσωτερικού ή του εξωτερικού για να ενημερωθούν αλλά και να κλείσουν συμφωνίες.

§ Τα ταξίδια κινήτρων

Πραγματοποιούνται ως κίνητρο αύξησης της παραγωγικότητας των εργαζομένων. Πρόκειται για ταξίδια αναψυχής που περιέχουν και στοιχεία πολυτέλειας ώστε να διαφέρουν από απλά ταξίδια αναψυχής που θα μπορούσε να κάνει μόνος του ο οποιοσδήποτε τουρίστας. Αν και δεν πραγματοποιούνται για επαγγελματικό σκοπό, κατατάσσονται στον επαγγελματικό τουρισμό διότι έχουν άμεση σχέση με το εργασιακό περιβάλλον του υπαλλήλου που ταξιδεύει.

Συνήθως, οι τρεις τελευταίες κατηγορίες συνδέονται μεταξύ τους και συνήθως τα όρια που τις διαχωρίζουν και τις ταξινομούν είναι δυσδιάκριτα. Παρατηρείται, για παράδειγμα, συχνά το φαινόμενο μια μεγάλη έκθεση να συνοδεύεται από σεμινάρια, συνέδρια κτλ ή ένα μεγάλο συνέδριο να περιλαμβάνει και μια έκθεση.

Ποιες είναι όμως οι διαφορές του επαγγελματικού τουρισμού με τον τουρισμό αναψυχής²¹:

§ Στον επαγγελματικό τουρισμό (εκτός του γενικού επαγγελματικού τουρισμού) το ταξίδι το πληρώνει η επιχείρηση ή η ένωση στην οποία ανήκει ο ταξιδιώτης και όχι ο ίδιος ο ταξιδιώτης όπως γίνεται με ταξίδια αναψυχής.

§ Ο προορισμός του ταξιδιού επιλέγεται από τους διοργανωτές του συνεδρίου, της έκθεσης, κτλ. και όχι από τον ταξιδιώτη όπως γίνεται με τα ταξίδια αναψυχής.

²¹Λαζανά, 2003.

- § Χρονικά τα επαγγελματικά ταξίδια γίνονται καθ'όλη την διάρκεια του έτους ενώ τα ταξίδια αναψυχής συνήθως τους καλοκαιρινούς μήνες
- § Το επαγγελματικό ταξίδι μερικές φορές κλείνεται και τελευταία στιγμή, εκτός από την περίπτωση μεγάλων συνεδρίων που κανονίζονται και κάποια χρόνια πριν. Τα ταξίδια αναψυχής κλείνονται κάποιους μήνες πριν
- § Στον επαγγελματικό τουρισμό, το ταξίδι γίνεται γιατί το απαιτεί το επάγγελμα ενώ στο ταξίδι αναψυχής πραγματοποιείται αν υπάρχουν τα απαραίτητα χρήματα ή ο χρόνος.
- § Το περιβάλλον του προορισμού που επιλέγεται στον επαγγελματικό τουρισμό είναι, συνήθως, πόλεις βιομηχανικών πόλεων, ενώ στα ταξίδια αναψυχής είναι οποιασδήποτε φύσης.

Τα οφέλη του επαγγελματικού τουρισμού είναι πάρα πολλά. Μάλιστα τα οικονομικά οφέλη που προσφέρει ο επαγγελματικός τουρισμός στον προορισμό είναι περισσότερα συγκριτικά με άλλες μορφές τουρισμού. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία ένας τουρίστας που ταξιδεύει για επαγγελματικούς λόγους ξοδεύει όσο τρεις τουρίστες αναψυχής. Ο επαγγελματικός τουρίστας προτιμά πολυτελή ξενοδοχεία και επιλέγει «πρώτη θέση» στα μέσα μεταφοράς. Επίσης, για παράδειγμα, ένας σύνεδρος θα ξοδεύσει πολλά περισσότερα από τα προγραμματισμένα, τα οποία σχετίζονται με τη μεταφορά, τη διαμονή, την εγγραφή στο συνέδριο κτλ. Και αυτό, διότι μετά την λήξη του συνεδρίου, δεν θα παραμείνει κλεισμένος στο ξενοδοχείο αλλά θα ασχοληθεί με επιπλέον δραστηριότητες, όπως η επίσκεψη σε ένα μουσείο, ψώνια σε μαγαζιά, δείπνο σε ακριβά εστιατόρια. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, τα έσοδα για τον προορισμό από αυτές τις δραστηριότητες φαίνεται να αυξάνουν κατά περίπου 1.5 με 2.5 φορές. Τέλος, ο επαγγελματικός τουρίστας, ειδικά της κατηγορίας των ταξιδιών κινήτρων, συνήθως, συνοδεύεται από την οικογένειά του, με αποτέλεσμα τα έσοδα να είναι πολλά περισσότερα από τα καθορισμένα²².

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που αποτελεί πλεονέκτημα του επαγγελματικού τουρισμού είναι ότι συμβάλλει στην μείωση της εποχικότητας του τουριστικού προϊόντος, σε αντίθεση με τον τουρισμό αναψυχής που συνήθως περιορίζεται τους καλοκαιρινούς μήνες. Αξίζει επίσης, να αναφερθεί ότι υπάρχουν ενδείξεις ότι οι

²²Λαζανά, 2003.

ταξιδιώτες που έχουν επαγγελματικό σκοπό δείχνουν μεγαλύτερο σεβασμό στο περιβάλλον, γεγονός που μπορεί να οφείλεται στο ανώτερο οικονομικό και κοινωνικό τους επίπεδο. Τέλος, ένα ακόμα σημαντικό πλεονέκτημα του επαγγελματικού τουρισμού για τον προορισμό, είναι ότι ο ταξιδιώτης επαγγελματικού σκοπού αποτελεί σημαντικό φορέα προώθησης και προβολής του προορισμού αν φύγει από αυτόν ικανοποιημένος, λόγω του γεγονότος ότι αυτά τα άτομα ασκούν σημαντική επιρροή στον τόπο τους λόγω της οικονομικής τους θέσης²³.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

2.1. Ιστορική Αναδρομή

Οι εκθέσεις έχουν την ρίζα τους στην αρχαιότητα, όπου τότε είχαν την μορφή των αγορών και των εμποροπανηγύρεων. Ωστόσο, οι πρώτες εμπορικές εκθέσεις εμφανίστηκαν στην μεσαιωνική Ευρώπη και χρησίμευαν ως εμπορικά κέντρα²⁴.

Η πρώτη έκθεση με την σημερινή μορφή πραγματοποιήθηκε στο SaintDenis, περίπου το 630μ.Χ.²⁵. Η πρώτη διεθνής εμπορική έκθεση έγινε το 1791, στην Πράγα. Η πρώτη από τις γενικές διεθνείς εκθέσεις πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο το 1851, και αποτέλεσε το παράδειγμα για τις μετέπειτα εκθέσεις. Μια άλλη πολύ σημαντική, ιστορικής αξίας έκθεση είναι η έκθεση του Παρισιού, το 1855, η οποία

²³Λαζανά, 2003.

²⁴<http://www.ektheseis.net/periptera-ektheseon/83>

²⁵Κοκκώσης κ.ά., 2011.

διήρησε 216 μέρες και αποτέλεσε σταθμό στην ανάπτυξη των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των λαών. Άλλες σημαντικές εκθέσεις ήταν: της Βιέννης (1873) και της Φιλαδέλφειας των ΗΠΑ (1876). Υπολογίζεται ότι μεταξύ του 1850 και του 1870 διοργανώθηκαν 34 μείζονος σημασίας διεθνείς εκθέσεις. Μέχρι το 1925, κάθε χώρα μπορούσε να διοργανώσει κάποια δραστηριότητα τέτοιου είδους οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμούσε. Το 1928, 35 χώρες υπέγραψαν διπλωματική συνθήκη στο Παρίσι για τον καθορισμό της συχνότητας και του τρόπου οργάνωσης των διεθνών εκθέσεων. Η συνθήκη ίδρυσε αργότερα το Γραφείο Διεθνών Εκθέσεων στο Παρίσι²⁶. Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες άλλες από τις σημαντικότερες εκθέσεις της ιστορίας:

§ Παρίσι 1889

Η EXPO του Παρισιού έχει μείνει στην ιστορία για την κατασκευή ενός εκ των σημαντικότερων μνημείων της γαλλικής πρωτεύουσας, του Πύργου του Άιφελ. Ο μεταλλικός πύργος κατασκευάστηκε ως αποθέωση της επιστήμης και της μηχανικής της εποχής.

§ Σικάγο 1893

Η EXPO του Σικάγο, έθεσε την πόλη στον παγκόσμιο χάρτη των μεγάλων μητροπόλεων. Αποτέλεσε μια από τις πιο δημοφιλείς Παγκόσμιες Εκθέσεις, με πάνω από 27 εκατομμύρια επισκέπτες.

§ Μπάφαλο 1901

Ιστορικής σημασίας έκθεση, καθώς εκεί παρουσιάστηκε για πρώτη φορά ένα μηχανήμα ακτίνων X, που μόλις είχε εφευρεθεί.

§ Νέα Υόρκη 1939

Στην συγκεκριμένη έκθεση παρουσιάστηκε στο ευρύ κοινό η τηλεόραση και η προβολή τηλεοπτικού προγράμματος. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά το κασετόφωνο και η τηλεοπτική κάμερα.

²⁶<http://www.ektheseis.net/periptera-ektheseon/83>

§ Βρυξέλλες 1958

Η Παγκόσμια Έκθεση Βρυξελλών σηματοδότησε την επιστροφή της μεγάλης αυτής διοργάνωσης μετά από κενό 18 ετών λόγω του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Επίσης, στα πλαίσια της έκθεσης, απέκτησε το μνημείο που αποτελεί σημείο κατατεθέν της πόλης, το Ατόμιο.

§ Μόντρεαλ 1967

Ήταν η πρώτη EXPO στον Καναδά που σήμανε την επέτειο των 100 χρόνων της συνομοσπονδίας. Σε αυτή την έκθεση γεννήθηκε η ιδέα των διαβατηρίων EXPO, όπου κατά την είσοδο των επισκεπτών σε κάθε περίπτερο της Έκθεσης θα σφραγίζεται το βιβλιάριο.

§ Οσάκα 1970

Η EXPO αυτή ήταν η μεγαλύτερη της εποχή της καθώς συμμετείχαν 77 χώρες και οι επισκέπτες έφτασαν 64 εκατ.

Στην Ελλάδα, εθνικές εμπορικές εκθέσεις υπό την επωνυμία «Ολύμπια» οργανώθηκαν κατά τα έτη 1859, 1870, 1875 και 1888. Με τον κανονισμό των «Ολυμπίων» πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του Ζάππειου Μεγάρου που είχε ως στόχο την στέγαση τέτοιων εκδηλώσεων²⁷. Το 1933, η Επιτροπή των Ολυμπίων, ανέλαβε τη διοργάνωση έκθεσης ελληνικών προϊόντων στο Ζάππειο Μέγαρο, η οποία καθορίστηκε ως διαρκής και κράτησε πέντε χρόνια.

Σύμφωνα με άλλες πηγές, οι εκθέσεις στην Ελλάδα, ξεκίνησαν το 1926, με την Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (Δ.Ε.Θ.), η οποία αρχικά έμοιαζε με εμποροπανήγυρη. Τις τελευταίες δεκαετίες, επεκτάθηκε και εξελίχθηκε στην σημερινή μορφή υψηλού επιπέδου.

2.2. Ορισμός

²⁷Κραβαρίτης 1989.

Η έκθεση ορίζεται ως η παρουσίαση προϊόντων ή υπηρεσιών στο ενδιαφερόμενο κοινό με σκοπό την πραγματοποίηση πωλήσεων ή τη γενικότερη ενημέρωση των επισκεπτών²⁸. Οι όροι που χρησιμοποιούνται διεθνώς για να αποδώσουν το νόημα της έκθεσης είναι exhibition, exposition, tradeshow/ fair.

Σύμφωνα με την Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος LarousseBritannica, η έκθεση ορίζεται ως ένα οργανωμένο μέσο προβολής έργων τέχνης, επιστήμης ή προϊόντων της βιομηχανίας, με σκοπό την υποκίνηση του ενδιαφέροντος του κοινού, την προαγωγή της βιομηχανίας, την επέκταση του εμπορίου ή τη γνωστοποίηση της προόδου και των επιτεύξεων μιας ή περισσότερων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Σκοπός όλων των εκθέσεων, εμπορικών και μη είναι να προκαλέσουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών τους για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρουν²⁹. Επίσης, στόχους αποτελούν η προβολή περιοχών και οι εμπορικές συμφωνίες³⁰.

Οι εκθέσεις εντάσσονται στον επαγγελματικό τουρισμό διότι οι εκθέσεις συνεπάγονται τη μετακίνηση δυο διαφορετικών ομάδων: από τη μια πλευρά, οι εκθέτες έρχονται από διάφορες περιοχές προκειμένου να διαφημίσουν τα προϊόντα τους, ταξιδεύουν δηλαδή για επαγγελματικούς λόγους. Από την άλλη, ορισμένοι επισκέπτες ταξιδεύουν από διαφορετικές πόλεις και χώρες για επαγγελματικό σκοπό, όπως την υπογραφή εμπορικών συμφωνιών, για την ενημέρωσή τους σχετικά με τις εξελίξεις τεχνολογικών, ιατρικών, αγροτικών προϊόντων, ασφαλιστικών υπηρεσιών κτλ. Επιπλέον, το ταξίδι των εκθετών και των επισκεπτών, συνεπάγεται την χρήση των τουριστικών υπηρεσιών³¹.

Οι εκθέσεις χωρίζονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες:

- § Γενικές Εκθέσεις: Οι εκθέσεις αυτές απευθύνονται στον καταναλωτή και είναι ανοιχτές στο ευρύ κοινό.
- § Κλαδικές Εκθέσεις: Οι εκθέσεις αυτές είναι κλειστές προς το ευρύ κοινό. Απευθύνονται σε επαγγελματίες του χώρου καθώς πρόκειται για εκθέσεις επαγγελματικού ενδιαφέροντος.

²⁸ Davidson, 1994.

²⁹ Κολτσιδόπουλος, 2001

³⁰ Κοκκώσης κ.ά. 2011

³¹ Λαζανά, 2003

Με κριτήριο το προϊόν και τις υπηρεσίες που παρουσιάζονται στις εκθέσεις, υπάρχει οι παρακάτω κατηγοριοποίηση εκθέσεων. Υπάρχουν οι εκθέσεις που αφορούν³²:

- § Γεωργία, αλιεία, κτηνοτροφία, φυτοκαλλιέργεια, κηπουρική
- § Τρόφιμα, ποτά, εστίαση, ξενοδοχειακά
- § Υφαντουργία, ενδύματα, δερματοποιία, κοσμηματοποιία, μόδα
- § Κτήρια, δημόσια έργα, οικοδομές, ιδιοκατασκευές
- § Κατοικία, έπιπλα, διακόσμηση, δώρα, είδη λαϊκής τέχνης
- § Υγεία, διαιτητική, φαρμακοποιία, αρώματα, καλλυντικά, κομμωτική
- § Μεταφορικά μέσα, μεταφορές, διοργάνωση μεταφορών
- § Εξοπλισμός γραφείων, πληροφορική, πολυμέσα
- § Επικοινωνία, διαφήμιση, εκδόσεις, μάρκετινγκ, οπτικοακουστική
- § Βιομηχανία, έρευνες, επιστήμες, τέχνες
- § Περιβάλλον, ασφάλεια
- § Εμπόριο, παροχή υπηρεσιών, επιμόρφωση
- § Άθληση, αναψυχή, παιχνίδια, οικιακά ζώα
- § Τουρισμός, συνέδρια, επαγγελματικά ταξίδια
- § Καλές τέχνες, βιβλία, μουσική, αντίκες, συλλογές
- § Γενικές πολυκλαδικές εκθέσεις και εκδηλώσεις

Σύμφωνα με τον Κραβαρίτη (1989), οι εκθέσεις διαχωρίζονται και με βάση κάποια άλλα κριτήρια, ως εξής:

- § Κριτήριο: Σκοπός
 - Εμπορικές: με στόχο την προβολή των προϊόντων και την αύξηση των πωλήσεων
 - Εκθέσεις γοήτρου – κύρους: με στόχο τον εντυπωσιασμό, την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του κοινού
- § Κριτήριο: Περιεχόμενο
 - Γενικές: εκθέματα γενικού περιεχομένου
 - Ειδικές: αφορούν συγκεκριμένους τομείς
- § Κριτήριο: Ευρύτητα του γεωγραφικού χώρου προέλευσης των συμμετεχόντων

³²Λαζανά, 2003

- Εθνικές: με συμμετοχή οργανισμών, επιχειρήσεων, ιδιωτών από όλη τη χώρα
 - Διεθνείς: με συμμετοχή οργανισμών και φορέων από διάφορες χώρες
- § Κριτήριο: Χρόνος Λειτουργίας
- Διαρκείς
 - Περιοδικές
 - Έκτακτες
- § Κριτήριο: Χώρος- Εγκαταστάσεις
- Εκθέσεις που λειτουργούν σε ειδικές αίθουσες (οι αίθουσες αυτές ανήκουν συνήθως σε ιδιώτες και τις παραχωρούν σε εκθέτες μεμονωμένους ή σε ομάδες εκθετών έναντι ενοικίου)
 - Εκθέσεις που λειτουργούν σε ειδικούς υπαίθριους χώρους, όπως πάρκα, πλατείες. Αυτές, λόγω της άμεσης εξάρτησης από τις καιρικές συνθήκες διεξάγονται κυρίως την άνοιξη ή το φθινόπωρο.
 - Εκθέσεις που διεξάγονται σε ξενοδοχεία και σε αυτόνομα εκθεσιακά κέντρα.

2.3. Λόγοι Συμμετοχής σε εκθέσεις

Θα αναρωτιόταν κανείς γιατί να συμμετέχει κάποιος, είτε εκθέτης είτε επισκέπτης, σε μια έκθεση, καθώς το κόστος συμμετοχής σε αυτή είναι σημαντικό. Θα μπορούσε για παράδειγμα, ο εκθέτης να ενημέρωνε τους καταναλωτές μέσω τηλεφώνου είτε μέσω email ή με κάποιο άλλο τρόπο. Παρόλα αυτά οι εκθέσεις προτιμούνται από τις επιχειρήσεις και πραγματοποιούνται διότι χαρακτηρίζονται από σημαντικά πλεονεκτήματα³³:

Πλεονεκτήματα για τους εκθέτες

³³Λαζανά, 2003.

- § Με τις εκθέσεις, η επιχείρηση δεν χρειάζεται να αναλωθεί ώστε να εντοπίσει και προσεγγίσει η ίδια το targetgroup της, αλλά το προσελκύει με την έκθεση.
- § Ο χρόνος και ο κόπος υπογραφής μιας συμφωνίας μειώνεται σημαντικά όταν ήδη έχει πραγματοποιηθεί η πρώτη επαφή της επιχείρησης με τους μελλοντικούς πελάτες σε μια έκθεση. Ενδεικτικά να αναφερθεί, ότι σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, για την υπογραφή συμφωνίας, στην περίπτωση της έκθεσης χρειάζονται 0.8 τηλεφωνήματα, ενώ στην κλασσική περίπτωση συμφωνίας, χρειάζονται 3.7 τηλεφωνήματα.
- § Οι εκθέσεις αυξάνουν την πιθανότητα σύναψης συμφωνίας. Η συντριπτική πλειοψηφία των επισκεπτών μιας έκθεσης (82%) διαθέτουν αγοραστική δύναμη. Επίσης, το 88% των επισκεπτών μιας έκθεσης είναι νέα πρόσωπα και όχι κάποια που ήδη έχουν συνάψει παλαιότερα συμφωνία με την επιχείρηση.
- § Οι εκθέσεις προσφέρουν μια πολύ καλή ευκαιρία για διερεύνηση του ανταγωνισμού, καθώς μπορούν να πληροφορηθούν άμεσα για την τιμολόγηση και τις στρατηγικές των αντιπάλων. Με αυτό τον τρόπο διευκολύνεται και βελτιώνεται η προώθηση του προϊόντος, που στηρίζεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της επιχείρησης.
- § Μέσω των εκθέσεων ενισχύονται οι δεσμοί μεταξύ των επιχειρήσεων και των πελατών, καθώς οι επιχειρήσεις προσφέρουν ειδικές προσφορές και ιδιαίτερη φιλοξενία στους κυριότερους πελάτες τους
- § Διευκολύνεται η έρευνα αγοράς, καθώς με λιγότερο χρόνο και κόστος, μπορεί να συλλέξει πληροφορίες για τις ανάγκες των καταναλωτών αλλά και για την στάση τους απέναντι σε ένα καινούργιο προϊόν.
- § Οι εκθέσεις προσφέρουν δυνατότητα περαιτέρω προώθησης μιας επιχείρησης, μέσα από την προβολή από τον Τύπο, που είναι παρών σε κάθε μεγάλη έκθεση.

Πλεονεκτήματα για τους επισκέπτες

- § Οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα να δουν από κοντά τα προϊόντα για τα οποία ενδιαφέρονται και να τα δοκιμάσουν, κάτι που δεν είναι εφικτό με άλλους τρόπους προώθησης και διαφήμισης.

- § Οι επισκέπτες έχουν την δυνατότητα, με ελάχιστο κόστος να συγκρίνουν ομοειδή προϊόντα και να συλλέξουν τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε να πάρουν τις σωστές καταναλωτικές αποφάσεις
- § Έχουν, επίσης, την δυνατότητα να δουν από κοντά και να γνωρίσουν τους επιχειρηματίες- προμηθευτές τους, αποκτώντας μια σφαιρική άποψη για αυτούς, γεγονός που είναι σημαντικό για την λήψη των αποφάσεών τους.

2.4. Τουριστική Προσφορά προϊόντος στον Εκθεσιακό Τουρισμό

Οι παράγοντες που συμβάλλουν στην τουριστική προσφορά και συντελούν στην ανάπτυξη του εκθεσιακού τουρισμού είναι οι εξής³⁴:

- 1) Υπηρεσίες- Υποδομές- Πρόσβαση
 - § Εκθεσιακοί χώροι υψηλών προδιαγραφών
 - § Ξενοδοχεία με επάρκεια σε κλίνες και προσφερόμενη ποιότητα
 - § Δυνατότητα τεχνολογικής υποστήριξης (οπτικοακουστικά μέτρα)
 - § Υποδομή και ειδική τουριστική Υποδομή
 - § Εξειδικευμένα ταξιδιωτικά πρακτορεία οργάνωσης εκθεσιακών εκδηλώσεων
 - § Αναπτυγμένο μεταφορικό δίκτυο
 - § Διεθνή αεροδρόμια
 - § Σύνδεση τόπων αποστολής με τόπους υποδοχής τουριστών
 - § Τηλεπικοινωνιακή σύνδεση

- 2) Θέλγητρα- Πόροι- Ενδιαφέροντα
 - § Πολιτιστικοί πόροι (αξιοθέατα, μουσεία, μνημεία, γαστρονομία, ψυχαγωγία, κοινωνική υποδομή)
 - § Φυσικό και δομημένο περιβάλλον
 - § Ανθρώπινους πόρους
 - § Πολιτική σταθερότητα

³⁴Κοκκώσης κ.ά., 2011.

2.5. Τουριστική Ζήτηση Προϊόντος στον Εκθεσιακό Τουρισμό

Τα χαρακτηριστικά της τουριστικής ζήτησης μπορεί να αναλυθούν ως εξής³⁵:

- § Χωρική Διάσταση: Πρόκειται για τις περιοχές στις οποίες πραγματοποιούνται οι εκθέσεις και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.
- § Χρονική Διάσταση: Ανάλογα με το είδος της έκθεσης ποικίλουν η διάρκεια, η εποχή και η συχνότητα.
- § Αγορά- Στόχος: ανάλογα με την θεματολογία απευθύνεται σε διαφορετικό κοινό, όπως σε εξειδικευμένους επαγγελματίες ή το ευρύ κοινό κτλ.
- § Ταξιδιωτική Δαπάνη: όπου και αν απαιτείται δικαίωμα συμμετοχής/εγγραφής στην εκθεσιακή εκδήλωση (registration fees), καθώς και τα έξοδα μεταφοράς, διαμονής, διατροφής, αγορών, αναψυχής.
- § Τουριστικό Πακέτο

Το τουριστικό πακέτο περιλαμβάνει:

- ü Διαμονή: συνήθως επιλέγονται πολυτελή ξενοδοχεία και υπάρχουν και προνομιακές τιμές
- ü Διατροφή: δεν προβλέπεται πάντοτε αλλά όταν προβλέπεται πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας
- ü Μεταφορά: υπάρχει πούλμαν για να μεταφέρει από το ξενοδοχείο εκθέτες και επισκέπτες ανά τακτά χρονικά διαστήματα καθόλη την διάρκεια της έκθεσης ή στάσεις μέτρο ή κομβικές οδικές αρτηρίες στον εκθεσιακό χώρο.
- ü Εκθεσιακές δραστηριότητες
- ü Παράλληλες (παρ)- εκθεσιακές δραστηριότητες: παράλληλες εκδηλώσεις, όπως, ημερίδες, κληρώσεις, διαγωνισμοί, παρουσιάσεις, forum, event, happening.

2.6. Ανάλυση του Κλάδου Εκθέσεων

³⁵Κοκκώσης κ.ά., 2011.

Ο εκθεσιακός τουρισμός αποτελείται από τους buyers, που είναι οι εκθέτες και οι επισκέπτες, από τους προμηθευτές, και από τους μεσάζοντες. Η δομή του εκθεσιακού τουρισμού διαμορφώνεται ως εξής:

Buyers	Πιθανοί Μεσάζοντες	Προμηθευτές
Επιχειρήσεις όλων των κλάδων	Επαγγελματίες οργανωτές εκθέσεων	Προμηθευτές (μεταφορικών μέσων, χώρων διαμονής, τροφοδοσίας- σίτισης, ψυχαγωγικών υπηρεσιών)
Επισκέπτες (επαγγελματίες ή ιδιώτες)	Ταξιδιωτικά Γραφεία	Εκθεσιακοί Χώροι
	Μη κερδοσκοπικές ενώσεις	Εργολάβοι περιπτέρων και γενικών υπηρεσιών

Πίνακας 5: Δομή Εκθεσιακού Τουρισμού (Λαζανά, 2003).

Buyers

Πρόκειται για τους εκθέτες και τους επισκέπτες. Οι εκθέτες μπορεί να είναι εταιρίες ή μεμονωμένοι επαγγελματίες, οι οποίοι υπογράφουν συμβόλαιο με τον οργανωτή των εκθέσεων για την συμμετοχή στην έκθεση. Με το συμβόλαιο τους παραχωρείται περίπτερο για την προβολή των προϊόντων τους. Ο εκθέτης ζητά πληροφορίες από τον οργανωτή για την προσέλκυση κόσμου στην έκθεση, διότι δεν έχει νόημα για αυτόν η συμμετοχή σε μια έκθεση από την οποία δεν θα έχει όφελος λόγω χαμηλής προσέλευσης. Ο εκθέτης πρέπει να ακολουθήσει μια σειρά από διαδικασίες για να προετοιμάσει την έκθεση, όπως αυτές περιγράφονται αναλυτικά στην επόμενη υποενότητα της εργασίας. Την διαδικασία συμμετοχής σε μια έκθεση την αναλαμβάνει ένας συντονιστής μέσα στην επιχείρηση, ακριβώς για το λόγο του ότι απαιτούνται πολλά βήματα για μια επιτυχημένη συμμετοχή.

Ο επισκέπτης και η ικανοποίηση του από την επίσκεψή του στην έκθεση αποτελεί πρωτεύων στόχος της έκθεσης, δηλαδή των εκθετών και των διοργανωτών. Άλλωστε, ο επισκέπτης έχει κάνει μεγάλο κόπο και αφιερώνει πολύ από το χρόνο του για να επισκεφτεί μια έκθεση με στόχο να ενημερωθεί και να βρει το κατάλληλο προϊόν ή τον κατάλληλο προμηθευτή. Για το λόγο αυτό οι εκθέσεις και μάλιστα οι μεγάλες διεθνείς εκθέσεις μεριμνούν για την ύπαρξη των βασικών παροχών, όπως είναι χώροι ανάπαυσης, τουαλέτες, αναψυκτήρια κτλ., αλλά επιπλέον υπηρεσίες για την μεγαλύτερη εξυπηρέτηση του επισκέπτη, όπως εκθεσιακοί οδηγοί, τηλέφωνα, φαξ, γλωσσομαθές προσωπικό και εστιατόρια.

Πιθανοί Μεσάζοντες

Οι εκθέσεις στηρίζονται στην βοήθεια ορισμένων επαγγελματιών, οι οποίοι καλούνται να φέρουν εις πέρας την οργάνωση και την διεξαγωγή τους. Οι μεσάζοντες λοιπόν, του εκθεσιακού τουρισμού είναι:

§ Επαγγελματίες οργανωτές εκθέσεων

Πρόκειται για τους ανθρώπους οι οποίοι συλλαμβάνουν την ιδέα της διοργάνωσης μιας έκθεσης και αναλαμβάνουν την ευθύνη για την επιτυχή έκβασή της. Αυτό τον ρόλο του οργανωτή εκθέσεων αναλαμβάνουν ιδιωτικές επιχειρήσεις, ή εμπορικές και επαγγελματικές ενώσεις ή ακόμα διαφημιστικοί οίκοι. Σίγουρα, ο οργανωτής εκθέσεων έχει στενή επαφή με μεταφορικές εταιρίες, ξενοδοχειακούς ομίλους, προμηθευτές επίπλωσης, ηλεκτρικού και τεχνικού εξοπλισμού και βέβαια, εμπειρία σε διοργάνωση εκθέσεων.

Τα βήματα που ακολουθεί ένας οργανωτής έχουν ως εξής:

1. Πρώτο στάδιο μετά την σύλληψη της ιδέας για την διοργάνωση μιας έκθεσης είναι να πραγματοποιηθεί μια έρευνα για τον αντίκτυπο και την απήχηση που θα έχει (εκτός και αν πρόκειται για καθιερωμένες ετήσιες εκθέσεις).
2. Το επόμενο βήμα από την υιοθέτηση της ιδέας της έκθεσης είναι να βρει και να κλείσει τον εκθεσιακό χώρο. Αυτό γίνεται με βάση τον αναμενόμενο

αριθμό επισκεπτών, ο οποίος έχει προκύψει από την έρευνα που έχει προηγηθεί.

3. Θεσπίζεται κανονισμός για την έκθεση που βασίζεται στους κανόνες ασφαλείας του εκθεσιακού χώρου και στην συμφωνία του οργανωτή με τον ιδιοκτήτη του εκθεσιακού χώρου.
4. Στην συνέχεια, ο οργανωτής συνθέτει το προφίλ της έκθεσης, δηλαδή τα χαρακτηριστικά των επισκεπτών και των εκθετών, οι οποίοι αποτελούν τον στόχο της έκθεσης.
5. Βασισμένος σε αυτό το προφίλ, ο οργανωτής δημιουργεί το λογότυπο ή το σλόγκαν της έκθεσης, τα οποία θα προσελκύσουν επισκέπτες στην έκθεση
6. Είναι σημαντικό, εκτός από τους επισκέπτες, ο οργανωτής να προσπαθήσει να προσελκύσει και να προωθήσει την έκθεση σε δυνητικούς εκθέτες. Για το λόγο αυτό, συντάσσει φυλλάδιο προβολής και το μοιράζει σε επιχειρηματίες. Στο φυλλάδιο αυτό αναφέρονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την έκθεση, όπως η έκταση της, η διαμόρφωση του χώρου και των περιπτέρων, το κόστος συμμετοχής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στα οφέλη που θα αποκομίσει η επιχείρηση ως εκθέτης στην έκθεση. Αυτό γίνεται με παρουσίαση στατιστικών στοιχείων από εκθέσεις που έχει ήδη διοργανώσει ο οργανωτής. Επίσης, ο οργανωτής στέλνει στους εκθέτες ενημερωτικά φυλλάδια για τις εξελίξεις και τα τελευταία νέα της έκθεσης. Παράλληλα, αποστέλλονται και στα MME, δελτία τύπου και φυλλάδιο προβολής.

§ Μη κερδοσκοπικές ενώσεις

Πρόκειται για μια κατηγορία εθνικών και διεθνών ενώσεων που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση των μελών τους, την διαφύλαξη των συμφερόντων τους και την προβολή τους. Κυριότερες διεθνείς τέτοιες ενώσεις είναι:

- Ü Centre of Exhibition Industry Research
- Ü International Association of Assembly Managers
- Ü International Association for Exhibition Management
- Ü Society of Independent Show Organizers

Στην Ελλάδα, ο Σύνδεσμος Ελλήνων Οργανωτών Εκθέσεων και Συνεδρίων (ΣΕΟΕΣ) είναι ο αρμόδιος φορέας για τον εκθεσιακό τουρισμό, ο οποίος ιδρύθηκε την δεκαετία του '80.

Προμηθευτές

Πέρα από τους buyers και τους μεσάζοντες υπάρχουν και οι προμηθευτές του εκθεσιακού τουρισμού. Αυτοί είναι:

§ Εκθεσιακοί χώροι

Πρόκειται για τους κυριότερους προμηθευτές των εκθέσεων. Πρόκειται, συνήθως, για μεγάλα εκθεσιακά κέντρα που φιλοξενούν τις μεγαλύτερες διεθνείς και εθνικές εκθέσεις όλων των κατηγοριών. Ωστόσο, μικρότερες εκθέσεις φιλοξενούνται σε ξενοδοχειακούς χώρους, γκαλερί, μουσεία, αίθουσες δημαρχείων και γενικά σε κάθε χώρο που μπορεί να διαμορφωθεί κατάλληλα, ώστε να μπορεί να φιλοξενήσει μια έκθεση.

Ο ρόλος των εκθεσιακών χώρων είναι: «να παρέχουν ένα στεγασμένο χώρο με άμεση πρόσβαση για τη μεταφορά του εκθεσιακού εξοπλισμού, υπηρεσίες εξυπηρέτησης επισκεπτών, χώρο στάθμευσης των οχημάτων καθώς και διάφορες υπηρεσίες υποστήριξης από τον επισιτισμό μέχρι τις πρώτες βοήθειες και από την ασφάλεια μέχρι τις υπηρεσίες καθαριότητας³⁶».

§ Εργολάβοι περιπτέρων και γενικών υπηρεσιών

Πρόκειται για τους επαγγελματίες που είναι υπεύθυνοι για την διαμόρφωση των εκθεσιακών χώρων. Αναλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα εξής: τοποθέτηση περιπτέρων, την επίπλωση χώρου, την κάλυψη δαπέδου, το σχεδιασμό αφισών, τον τεχνολογικό εξοπλισμό, τη μεταφορά και τοποθέτηση των εκθεμάτων, το φωτισμό και τον ηλεκτρικό εξοπλισμό, τον ανθοκομικό εξοπλισμό και την καθαριότητα του εκθεσιακού χώρου.

Συνήθως, ο οργανωτής των εκθέσεων ορίζει έναν εργολάβο ώστε να διεκπεραιώσει το σύνολο όλων αυτών των απαραίτητων εργασιών. Μάλιστα, προσφέρει το

³⁶Davidson, 1994 (από Λαζανά, 2003)

σύνολο αυτών των υπηρεσιών στον εκθέτη, που περιλαμβάνεται στον συνολικό πακέτο της συμμετοχής του. Με αποτέλεσμα να απαλλάσσεται ο εκθέτης από την διαδικασία αναζήτησης εργολάβου. Διαφορετικά, αν δεν περιλαμβάνεται στο πακέτο από τον οργανωτή, ο εκθέτης αναλαμβάνει να βρει έναν εργολάβο για να διεκπεραιώσει αυτές τις εργασίες. Και στις δυο περιπτώσεις, ο εργολάβος φέρει την ευθύνη της διεκπεραίωσης όλων αυτών των εργασιών και του συνολικού στησίματος του περιπτέρου, σύμφωνα με τους όρους του οργανωτή και τους κανονισμούς του εκθεσιακού χώρου.

§ Άλλοι προμηθευτές είναι: οι μεταφορικές εταιρίες, τα ταξιδιωτικά γραφεία, τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια και γενικά οι υπηρεσίες σίτισης.

2.7. Διαδικασία συμμετοχής σε έκθεση

Η συμμετοχή σε μια έκθεση απαιτεί σωστό σχεδιασμό και προγραμματισμό και προσήλωση στο καθορισμένο χρονοδιάγραμμα που έχει διαμορφωθεί. Έστω ότι η προετοιμασία για την συμμετοχή ενός εκθέτη σε μια έκθεση διαρκεί 6 μήνες. Παρακάτω περιγράφεται, ενδεικτικά, ένα χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών που απαιτούνται για την συμμετοχή στην έκθεση³⁷. Αξίζει να επισημανθεί ότι τα βήματα που αναφέρονται είναι ενδεικτικά, όπως και η χρονική διάρκεια της προετοιμασίας, καθώς αυτό εξαρτάται από αρκετούς παράγοντες, όπως ο χρόνος που μεσολαβεί από την ανακοίνωση της έκθεσης μέχρι την πραγματοποίησή της, που δεν είναι ίδιος σε όλες τις εκθέσεις αλλά και από το μέγεθος της έκθεσης.

6 μήνες πριν την έκθεση

- § Καθορισμός στόχου συμμετοχής στην έκθεση
- § Επιλογή χώρου στον οποίο θα στηθεί το περίπτερο. Σωστή μελέτη του χώρου της έκθεσης και επιλογή της τοποθεσίας με την μεγαλύτερη κίνηση
- § Μελέτη όλων των όρων του συμβολαίου: χρονοδιαγράμματα, μέθοδος παραχώρησης του εκθεσιακού χώρου κτλ.

³⁷Λαζανά, 2003.

- § Αποστολή του συμπληρωμένου έντυπου στον οργανωτή της έκθεσης και καταβολή της προκαταβολής συμμετοχής.
- § Σύνταξη προϋπολογισμού

4 μήνες πριν την έκθεση

- § Καθορισμός επιμέρους στόχων μέσω της έκθεσης
- § Επιλογή βασικών προμηθευτών (μεταφορική εταιρία, τεχνικός εγκατάστασης κτλ)
- § Σχεδιασμός του περιπτέρου
- § Σχεδιασμός των εκδηλώσεων προβολής

3 μήνες πριν την έκθεση

- § Επιλογή του προσωπικού της επιχείρησης που θα συμμετέχει στην έκθεση
- § Διευθέτηση των αεροπορικών κρατήσεων, ξενοδοχειακών κρατήσεων και ενοικιάσεων αυτοκινήτων
- § Καθορισμός των προσθηκών ή των ενδεχόμενων αλλαγών στο περίπτερο.
- § Επιλογή των προϊόντων που θα εκτεθούν στο περίπτερο
- § Πιο λεπτομερής συνεννόηση με τους προμηθευτές για τις υπηρεσίες που χρειάζονται από αυτούς, με καθορισμό ημερομηνιών
- § Ολοκλήρωση του σχεδιασμού του περιπτέρου
- § Ξεκινούν οι εκδηλώσεις προβολής

2 μήνες πριν την έκθεση

- § Σχεδιασμός των παρουσιάσεων- επιδείξεων που θα πραγματοποιηθούν κατά την διάρκεια της έκθεσης
- § Καθορισμός των απαιτούμενων υπηρεσιών με σαφείς ημερομηνίες
- § Δίνεται το πλάνο της εκδήλωσης στο προσωπικό της επιχείρησης
- § Γίνεται κράτηση για αίθουσα συνεδριάσεων (συνέντευξη τύπου, εταιρικές εκδηλώσεις)
- § Επιλογή του μενού τροφοδοσίας για αυτές τις εκδηλώσεις
- § Γίνεται έλεγχος για το πότε λήγει η προθεσμία για δωρεάν διαφήμιση σύμφωνα με τον οδηγό του οργανωτή
- § Σχεδιασμός της συνάντησης με το προσωπικό που θα πραγματοποιηθεί πριν την έναρξη της έκθεσης

1 μήνα πριν την έκθεση

- § Επανελέγχος των εκθεμάτων και ολοκλήρωση των γραφικών
- § Παραγγελία για τις κονκάρδες του προσωπικού
- § Αποστολή πληροφοριών σε όλα τα τμήματα της επιχείρησης που συμμετέχουν στο περίπτερο
- § Σχεδιασμός των συμφωνητικών που θα χρησιμοποιηθούν για τους ενδιαφερόμενους πελάτες
- § Προετοιμασία πληρωμών στους προμηθευτές και ενδεχόμενη εκμετάλλευση εκπτώσεων προεξόφλησης
- § Επιβεβαίωση της έγκαιρης αποστολής των προμηθειών
- § Ετοιμασία των δημοσιογραφικών πακέτων που θα σταλούν στο Τύπο
- § Έλεγχος και επιβεβαίωση για ενδεχόμενες αλλαγές στις κρατήσεις ξενοδοχείων και ταξιδιού
- § Δημιουργία ενημερωτικού πακέτου για το προσωπικό
- § Ορισμός ημερομηνιών για την εκπαίδευση του προσωπικού που θα συμμετάσχει στην έκθεση
- § Αποστολή στην διοίκηση της επιχείρησης υπομνήματος με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του προσωπικού

2 εβδομάδες πριν την έκθεση

- § Έλεγχος αντιγράφων για την φορτωτική
- § Έλεγχος χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού για το στήσιμο του περιπτέρου
- § Επιβεβαίωση των κρατήσεων
- § Επιβεβαίωση των ημερομηνιών με τους προμηθευτές
- § Αποστολή του απαραίτητου υλικού ώστε να αποφευχθεί η αποστολή με courier
- § Μοιράζεται το ενημερωτικό πακέτο στο προσωπικό
- § Ενημέρωση του προσωπικού για τις διαδικασίες μέσα από μια συνάντηση
- § Καθορισμός χρονοδιαγράμματος για τις συναντήσεις που θα πραγματοποιηθούν κατά την διάρκεια της έκθεσης
- § Καθορισμός της ημέρας και της ώρας που θα γίνει πάλι ενημέρωση του προσωπικού, για τις διαδικασίες τους σκοπούς της έκθεσης κτλ.

- § Έλεγχος για το αν υπάρχουν πριν την έκθεση τα ακόλουθα: ταξιδιωτικές επιταγές, πιστωτικές κάρτες, αντίγραφα όλων των προπληρωμένων υπηρεσιών, τηλέφωνα επικοινωνίας προμηθευτών, τεχνικό πιστοποιητικό για τα εκθέματα, δηλωτικό φόρτωσης, φορτωτικά έγγραφα για την επιστροφή κτλ.

Κατά την άφιξη στον προορισμό

- § Έλεγχος για το αν έχει φτάσει το φορτίο
- § Έλεγχος των κρατήσεων στο ξενοδοχείο, στις αίθουσες συνεδριάσεων και των παραγγελιών τροφοδοσίας
- § Καθορισμός της ημέρας και ώρας εγκατάστασης του ηλεκτρονικού εξοπλισμού
- § Μια μέρα πριν την έναρξη γίνεται πάλι μια επανάληψη των διαδικασιών στο προσωπικό

Κατά την διάρκεια της έκθεσης

- § Γίνεται κράτηση περιπτέρου για την επόμενη χρονιά
- § Πραγματοποιείται συνάντηση με το προσωπικό σε καθημερινή βάση
- § Ρύθμιση των διαδικασιών για το λύσιμο του περιπτέρου
- § Καθημερινή αποστολή στην επιχείρηση των συμφωνητικών που πραγματοποιήθηκαν στην έκθεση και των ερωτημάτων από πελάτες που συλλέχθηκαν

Μετά το τέλος της έκθεσης

- § Επίβλεψη της λύσης του περιπτέρου
- § Συγκέντρωση όλων των συμφωνητικών που υπογράφηκαν
- § Αποστολή ευχαριστήριων σημειωμάτων

Εκτός από όλα αυτά τα βήματα όπως αναλύονται στα παραπάνω χρονοδιάγραμμα βασικό κομμάτι στον σχεδιασμό και προγραμματισμό της συμμετοχής σε μια έκθεση, το οποίο πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη του ο εκθέτης είναι και ο τρόπος προσέλκυσης επισκεπτών στο περίπτερο. Κάποιοι από τους τρόπους με τους

οποίους οι εκθέτες προσπαθούν να προσελκύσουν επισκέπτες στο περίπτερό τους είναι³⁸:

- § Διοργάνωση μικρών εκδηλώσεων
- § Συμβολικά δώρα που μοιράζονται στους επισκέπτες
- § Διάσημα πρόσωπα που βρίσκονται στο περίπτερο
- § Μικρός μπουφές στο περίπτερο

Αυτές είναι κάποιες λύσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται, ωστόσο, από τους περισσότερους από τους επιχειρηματίες – εκθέτες στην έκθεση και έτσι χάνουν την πρωτοτυπία τους και άρα την αποτελεσματικότητά τους. Κάποιοι, λοιπόν, επιχειρηματίες προτιμούν να προσεγγίσουν τους μελλοντικούς δυνητικούς πελάτες- επισκέπτες πριν την πραγματοποίηση της έκθεσης, κυρίως μέσω της προ-εκθεσιακής αλληλογραφίας. Η προ- εκθεσιακή αλληλογραφία πρόκειται για διαφημιστικά έντυπα τα οποία αποστέλλονται σε ενδεχόμενους επισκέπτες λίγο πριν την πραγματοποίηση της έκθεσης. Σε αυτά τα διαφημιστικά έντυπα περιλαμβάνεται περιγραφή της εταιρίας αλλά και των προϊόντων καθώς και κάποια κουπόνια ή άλλες προσφορές.

2.8. Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού

Στην υποενότητα αυτή αναφέρονται κάποιες από τις σημαντικές διεθνείς εκθέσεις τουρισμού:

IBTM (Πρώην EIBTM)

Τόπος Διεξαγωγής: Βαρκελώνη (Παλιότερα στην Γενεύη)

Χρόνος Διεξαγωγής: Νοέμβριος

Ξεκίνησε το 1988, στην Γενεύη, ενώ το 2004 μεταφέρθηκε στην Βαρκελώνη. Πρόκειται για μια από τις σημαντικότερες εκθέσεις τουρισμού, με εξειδίκευση στα συνέδρια και στην διοργάνωση εκδηλώσεων, που συμβάλει καθοριστικά στην τουριστική βιομηχανία, στα πλαίσια της οποίας πραγματοποιούνται πολλές

³⁸Λαζανά, 2003

συναντήσεις one- to- one μεταξύ των εκθετών και των επισκεπτών (78.000 συναντήσεις, το 2014³⁹). Προσφέρει πρόσβαση σε πάνω από 5.000 προμηθευτές από 100 χώρες και 17.000 διοργανωτές εκδηλώσεων.

CONFEX

Τόπος Διεξαγωγής: Λονδίνο

Χρόνος Διεξαγωγής: Φεβρουάριος- Μάρτιος

Πρόκειται για διεθνή έκθεση που εξειδικεύεται στα συνέδρια και στην οποία συμμετέχει η Ελλάδα μέσω του ΕΟΤ αρκετά χρόνια, προβάλλοντας τις σχετικές ελληνικές εταιρίες συνεδρίων και διοργανώσεως εκδηλώσεων. Το 2014, είχε 320 εκθέτες, και περίπου 6.803 επισκέπτες⁴⁰.

EMITT

Τόπος Διεξαγωγής: Κωνσταντινούπολη

Χρόνος Διεξαγωγής: Ιανουάριος

Το 2013, η έκθεση είχε συμμετοχή 4.000 εκθετών από 60 χώρες και φιλοξένησε 128.000 επισκέπτες⁴¹. Πρόκειται για μια διεθνή έκθεση για τον τουρισμό και τις ταξιδιωτικές περιηγήσεις.

ITB

Τόπος Διεξαγωγής: Βερολίνο

Χρόνος Διεξαγωγής: Μάρτιος

Πρόκειται για μια από τις πιο σημαντικές εκθέσεις τουρισμού που διοργανώνονται ετησίως. Η έκθεση έχει περισσότερους από 128.000 επισκέπτες και περίπου 7.400 εκθέτες από 188 χώρες⁴².

³⁹<http://www.ibtmworld.com/about/Who-Are-We/about-ibtm-world/>

⁴⁰<http://www.citmagazine.com/article/1285819/numbers-international-confex-2014>

⁴¹<http://www.ektheseis.net/ektheseis/diafores?sobi2Task=sobi2Details&catid=9&sobi2Id=167>

MITT

Τόπος Διεξαγωγής: Μόσχα

Χρόνος Διεξαγωγής: Μάρτιος

Είναι μια από τις σπουδαιότερες διεθνείς εκθέσεις τουρισμού στον Κόσμο. Η έκθεση έχει περίπου 80.000 επισκέπτες και 3.000 εκθέτες από 185 χώρες και είναι σημαντική για την προσέγγιση της ρώσικης αγοράς⁴³.

WTM

Τόπος Διεξαγωγής: Λονδίνο

Χρόνος Διεξαγωγής: Νοέμβρης

Είναι μια από τις σημαντικότερες Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού μαζί με την MITT στην Μόσχα και την ITB στην Γερμανία. Πάνω από 50.000 επαγγελματίες της τουριστικής βιομηχανίας βρίσκονται ετησίως στην έκθεση. Περίπου £2.5 δις. επιχειρηματικής δραστηριότητας παράγεται μέσω της έκθεσης. 300.000 νέες διασυνδέσεις διευκολύνονται μέσω της έκθεσης⁴⁴.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.1. Στατιστικά Στοιχεία

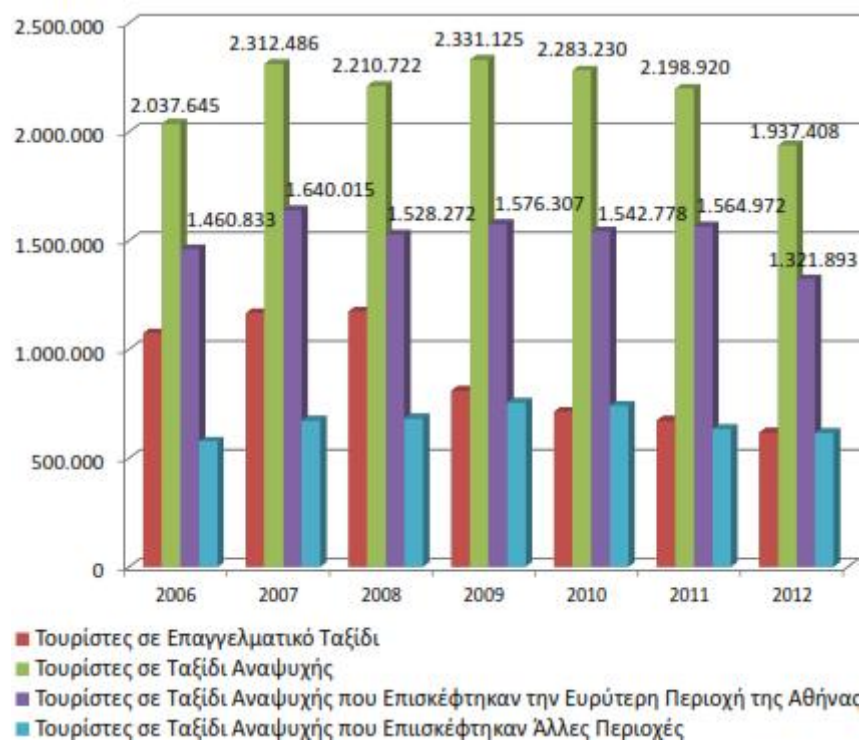
Στο παρακάτω διάγραμμα, φαίνεται ο σκοπός ταξιδιού των αλλοδαπών τουριστών που αφίχθησαν στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, κατά την περίοδο 2006- 2012. Όπως φαίνεται το σημαντικό μέρος αυτών ταξίδεψαν για λόγους αναψυχής. Πάντως ένα υπολογίσιμο ποσοστό ταξίδεψε για επαγγελματικούς λόγους. Εστιάζοντας σε αυτούς τους ταξιδιώτες, φαίνεται ότι από το 2006 έως το 2008, το

⁴²<http://www.ektheseis.net/ektheseis/diafores?sobi2Task=sobi2Details&catid=9&sobi2Id=161>

⁴³<http://www.ektheseis.net/ektheseis/diafores?sobi2Task=sobi2Details&catid=9&sobi2Id=160>

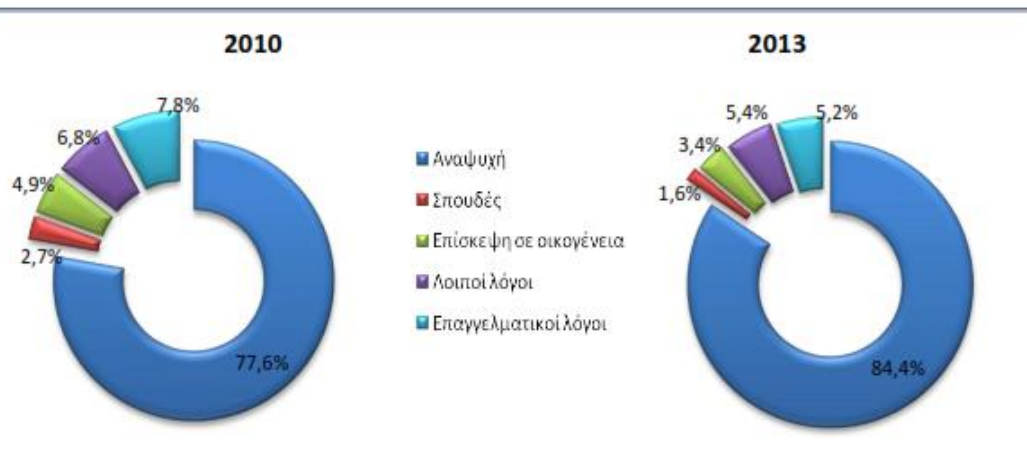
⁴⁴<http://www.wtmlondon.com/>

ποσοστό είναι μεγαλύτερο από ότι είναι την περίοδο από 2009 έως 2012 και μάλιστα παρουσιάζει ανοδική πορεία. Μετά το 2008, κατεβαίνει αισθητά και έκτοτε ακολουθεί πτωτική πορεία.

Διάγραμμα 1: Σκοπός Ταξιδίου Αλλοδαπών Τουριστών που Αφίχθησαν στο ΔΑΑ την περίοδο 2006-2012 (AEROSTAT, από AboutTourism, DestinationConsultant, 2013)

Στα παρακάτω διαγράμματα, φαίνονται οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανά σκοπό ταξιδίου. Από το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων, το 2010, το 7,8% προέρχεται από αυτούς που ταξιδεύουν για επαγγελματικούς λόγους. Το 2013, το ποσοστό αυτό παρουσίασε πτώση, και αντιστοιχεί στο 5,2%.

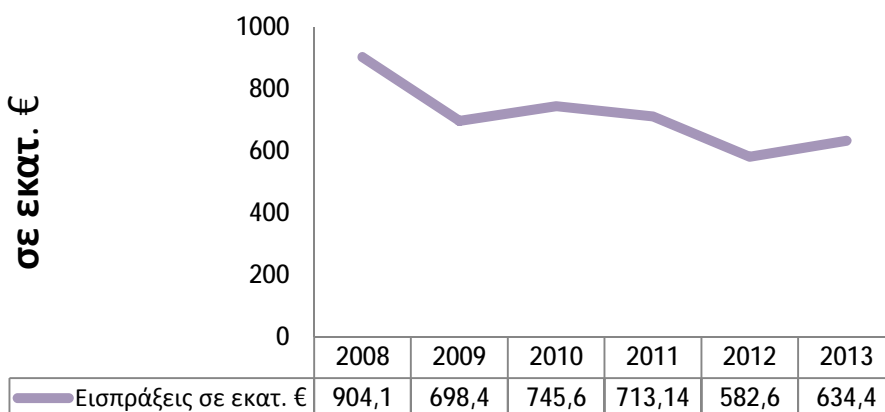

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος.

Διάγραμμα 2: Ταξιδιωτικές Εισπράξεις στην Ελλάδα κατά λόγο Ταξιδιού 2010&2013 (Ι.Τ.Ε.Π, 2014)

Πιο, αναλυτικά, στο παρακάτω διάγραμμα φαίνονται οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από τον επαγγελματικό τουρισμό, για την περίοδο 2008-2013. Σε γενικές γραμμές, κατά την διάρκεια της περιόδου παρατηρείται μια σταδιακά πτωτική πορεία. Το 2008, τα έσοδα ήταν 904,1 εκατ. € ενώ το 2012, παίρνουν την χαμηλότερη τιμή τους, 582,6 εκατ. € εν μέσω οικονομικής κρίσης. Το 2013, οι τουριστικές εισπράξεις που προέρχονται από τον επαγγελματικό τουρισμό είναι 634,4 εκατ. €

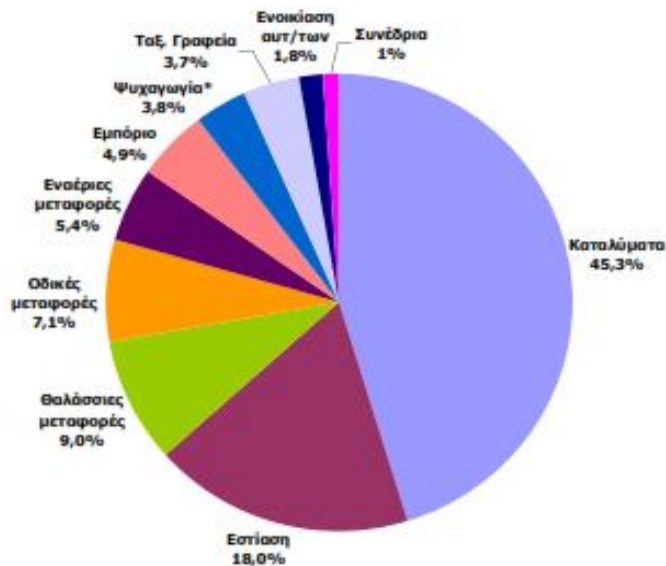
Εισπράξεις από ταξίδια για επαγγελματικούς λόγους

Διάγραμμα 3: Εισπράξεις από ταξίδια για επαγγελματικούς λόγους (επεξεργασία στοιχείων από Ι.Τ.Ε.Π., 2014)

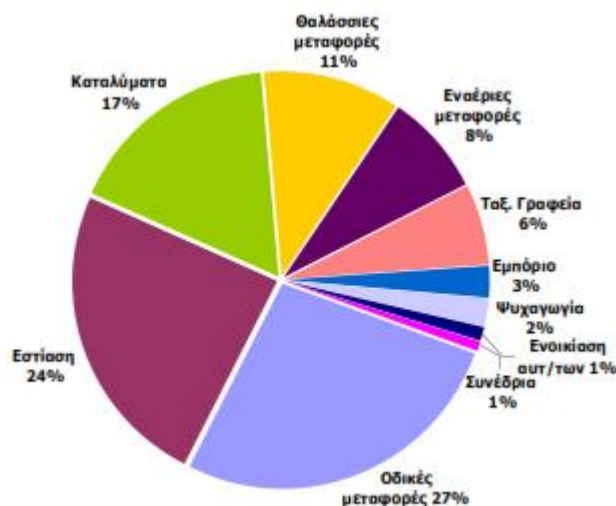
Στο παρακάτω διάγραμμα, απεικονίζεται η συνεισφορά των επιμέρους τουριστικών κλάδων στους συναφείς με τον τουρισμό κλάδους οικονομικής

δραστηριότητας. Όπως φαίνεται, ο επιμέρους τουριστικός κλάδος των συνεδρίων-εμπορικών εκθέσεων κατέχει μόλις το 1% του συνόλου.

Διάγραμμα 4: Συνεισφορά τουρισμού στις συναφείς με τον τουριστικό κλάδο οικονομικές δραστηριότητες (IOBE, 2012)

Στο παρακάτω διάγραμμα, απεικονίζεται η επίδραση του τουρισμού στα έσοδα του κράτους από την έμμεση φορολογία (Φ.Π.Α., φόροι και δασμοί επί των προϊόντων που εισάγονται, και Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης). Όπως φαίνεται, η επίδραση του επιμέρους τουριστικού κλάδου των συνεδρίων-εμπορικών εκθέσεων είναι μόλις 1% του συνόλου. Αξίζει να αναφερθεί ότι συνολικά, η συμβολή του τουρισμού στα φορολογικά έσοδα εκτιμάται σε 1,4 περίπου δισεκ. € επίδοση που αντιστοιχεί στο 5% των συνολικών εσόδων του κράτους το 2010, από την έμμεση φορολογία (IOBE, 2012).

Διάγραμμα 5: Επίδραση τουρισμού στα έσοδα έμμεσης φορολογίας (IOBE, 2012)

3.2. Εκθέσεις Τουρισμού στην Ελλάδα (εκτός Αττικής)

Στην υποενότητα αυτή, αναφέρονται οι σημαντικότερες εκθέσεις τουρισμού που πραγματοποιούνται στην Ελλάδα, εκτός Αττικής, καθώς, ο εκθεσιακός Τουρισμός στην Αττική, αναλύεται στο επόμενο κεφάλαιο.

Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης

Χώρος Διεξαγωγής: Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Θεσσαλονίκης

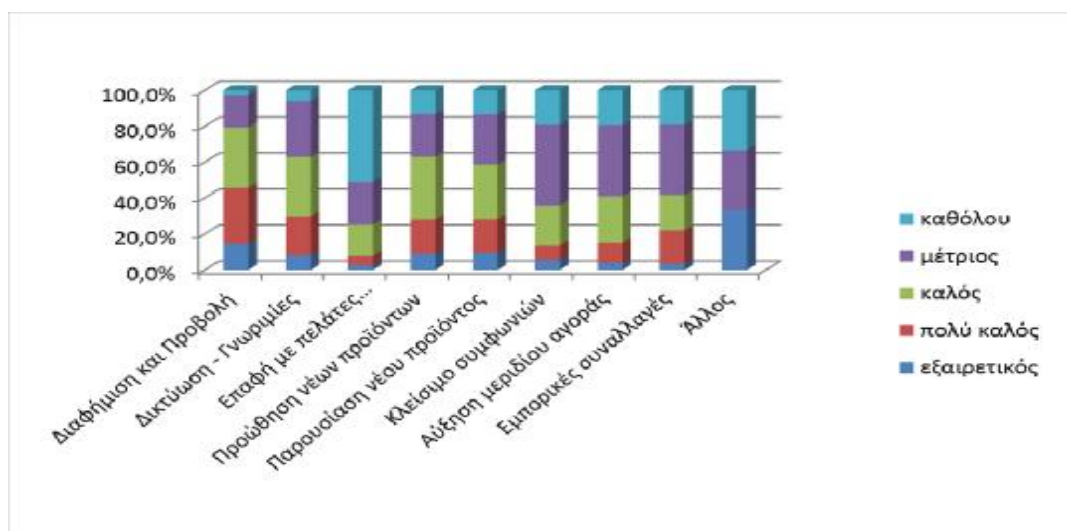
Χρόνος Διεξαγωγής: Σεπτέμβριος

Διοργανωτής: Helexpro

Η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης έχει ιστορία πάνω από 80 χρόνια και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα της οικονομικής, πολιτισμικής, κοινωνικής και οικονομικής ζωής της Ελλάδας, με διεθνείς προεκτάσεις. Η 79^η έκθεση το 2014, είχε περίπου 255.000 επισκέπτες. Ο αριθμός των επισκεπτών παρουσίασε εντυπωσιακή αύξηση σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές, καθώς το 2012, ο αριθμός αυτός ήταν περίπου 115.000, ενώ το 2013, 191.000. Πολύ από τους επισκέπτες ήταν από το εξωτερικό. Επίσης, περίπου το 70% των επισκεπτών ήταν νέοι ηλικίας από 15- 38 ετών. Αναφορικά με τους εκθέτες, το 2012 συμμετείχαν

556, το 2013, 835 ενώ το 2014, 844. Η έκθεση του 2014, συνολικά κάλυπτε 16.354 τ.μ. εσωτερικού χώρου, όπου από αυτά 813 τ.μ. ήταν από ξένους εκθέτες και 9.577 τ.μ. υπαίθριου χώρου⁴⁵.

Σε γενικές γραμμές ο βαθμός επιτυχίας των στόχων συμμετοχής των εκθετών φαίνεται να είναι υψηλός, καθώς για τους περισσότερους στόχους, η επίτευξη είναι εξαιρετική ή πολύ καλή. Ο στόχος της διαφήμισης και της προβολής φαίνεται επιτεύχθηκε σε μεγάλο βαθμό. Σε λιγότερο βαθμό, φαίνεται να επιτεύχθηκε ικανοποιητικά ο στόχος της δικτύωσης και των γνωριμιών. Ο στόχος της επαφής με τους πελάτες, φαίνεται να μην επιτεύχθηκε ικανοποιητικά, ενώ αρκετά θετικός ήταν ο βαθμός επίτευξης του στόχου προώθησης νέων προϊόντων. Άλλοι στόχοι, όπως, κλείσιμο συμφωνιών, αύξηση του μεριδίου αγοράς και εμπορικών συναλλαγών παρουσιάζουν μέτριο βαθμό επίτευξης.

Διάγραμμα 6: Στόχοι Εκθετών & Βαθμός Ικανοποίησής τους, ΔΕΘ 2014 (HELEXPO)

Η έκθεση πάντα καινοτομεί και στα πλαίσια της πραγματοποιούνται σημαντικές και μοναδικές εκδηλώσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, αποτελεί η έκθεση Cern που ενσωματώθηκε στην 79^η Έκθεση ΔΕΘ, όπου ο επισκέπτης είχε την δυνατότητα να πραγματοποιήσει ένα συναρπαστικό ταξίδι στην προέλευση του σύμπαντος και στην καρδιά της ύλης.

Οι τομείς που θα παρουσιαστούν στον 80^η ΔΕΘ είναι:

§ Επιχειρηματικότητα και καινοτομία

⁴⁵Helexpo, <http://tif.helexpo.gr/tif/el>

- § Τεχνολογία, Hi- tech, i- gaming
- § Δομές απασχόλησης- εκπαίδευσης – εργασίας
- § Φεστιβάλ Βιβλίου
- § Ελλάδα και επιχειρηματικότητα
- § Ενέργεια & Δόμηση
- § Αυτοκίνητο
- § Farma- Αγροτικός τομέας
- § Αθλητισμός
- § Έπιπλο& Διακόσμηση
- § Διεθνείς Συμμετοχές

Philoxenia

Χώρος Διεξαγωγής: Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Θεσσαλονίκης

Χρόνος Διεξαγωγής: Νοέμβριος

Είναι μια ετήσια έκθεση, ιδιαίτερα επιτυχημένη που σκοπό έχει εκτός από την προβολή των ξενοδοχειακών και των τουριστικών επιχειρήσεων, την αναβάθμιση του τουριστικού ελληνικού προϊόντος. Η έκθεση απευθύνεται σε touroperators, ταξιδιωτικούς πράκτορες, εκπροσώπους τουριστικών φορέων, ξενοδόχους, οικονομικούς παράγοντες, δημοσιογράφους κτλ. Οι εκθέτες προέρχονται από ξένες κρατικές συμμετοχές, ελληνικούς κρατικούς φορείς, κλαδικούς φορείς, καταλύματα, μεταφορικές εταιρίες, εκπροσώπους ειδικού τύπου. Όλοι οι εκθέτες πληρώνουν δικαίωμα εγγραφής, ενώ υπάρχουν και εκπτώσεις για κάποια μέλη οργανώσεων (10% ή 20%). Παράλληλα με την έκθεση γίνονται κληρώσεις και οργάνονται ημερίδες. Οι βασικοί χορηγοί είναι το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού σε συνεργασία με τον ΕΟΤ. Επίσης, κατά την διάρκεια της έκθεσης κυκλοφορεί το επίσημο περιοδικό Philoxenia, καθημερινή εφημερίδα και Οδηγός Διακεκριμένης Συμμετοχής Εκθετών⁴⁶.

⁴⁶Κοκκώσηςκ.ά., 2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ

4.1. Γενικά

Η Αθήνα, όπως και κάθε σύγχρονη μητρόπολη, συνδυάζει τις ευκαιρίες αναψυχής με τις επαγγελματικές ευκαιρίες, αναδεικνύοντας έτσι τον πολύπλοκο χαρακτήρα του τουρισμού πόλεων. Στην Αθήνα, υπάρχουν περίπου 40 συνεδριακά – εκθεσιακά κέντρα και 89 ξενοδοχεία με ανάλογες δυνατότητες φιλοξενίας, που προσφέρουν έναν αναπτυσσόμενο προορισμό στην διεθνή αγορά επαγγελματικών

συναντήσεων σύμφωνα με υψηλά πρότυπα ποιότητας και τεχνολογικών υποδομών⁴⁷.

4.2. Εκθεσιακός Τουρισμός & Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες και οι Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις που φτιάχτηκαν έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην Αττική και την εξέλιξαν ως τουριστικό προορισμό. Στην προσπάθεια αξιοποίησης των Ολυμπιακών εγκαταστάσεων στην μετά- ολυμπιακή περίοδο, κάποιες από αυτές προσφέρθηκαν για την διοργάνωση εκθέσεων, καθώς πληρούσαν τις σύγχρονες προδιαγραφές για τέτοιου είδους και μεγέθους εκδηλώσεις. Το Κλειστό Γήπεδο Φαλήρου αλλά και το Εκθεσιακό Κέντρο του παλιού αεροδρομίου αποτελούν Ολυμπιακές τέτοιες εγκαταστάσεις στις οποίες διοργανώνονται εκθέσεις αναβαθμίζοντας την Αττική ως τουριστικό προορισμό για επαγγελματικούς λόγους.

4.3. Εκθεσιακά Κέντρα – Διοργανωτές Εκθέσεων

Στην Αττική υπάρχουν οι παρακάτω εκθεσιακοί χώροι με διεθνείς προδιαγραφές που προσφέρονται για την διοργάνωση εκθέσεων⁴⁸:

§ ΕΚΕΠ- Ευρωπαϊκό Κέντρο Εκθέσεων και Προβολής

Ιδρύθηκε το 1993 και έκτοτε παρουσιάζει μεγάλο ποσοστό αύξησης κάλυψης χώρου. Πλέον, η έκταση που καλύπτει είναι 17.210 τ.μ, που αναπτύσσονται σε 4 ορόφους. Βρίσκεται στον 12^ο χλμ. του εθνικού άξονα Αθηνών- Λαμίας, στην Περιοχή της Μεταμόρφωσης, λίγα μόλις μέτρα από την αντίστοιχη έξοδο, γεγονός που εξασφαλίζει εύκολη πρόσβαση⁴⁹.

§ Εκθεσιακό Κέντρο Ελληνικού

⁴⁷About Tourism, Destination Consultant, 2013

⁴⁸<http://www.acci.gr/acci/Extraversion/ExhibitionCentresOrganisers/tabid/1599/language/el-GR/Default.aspx>

⁴⁹Exponet

Βρίσκεται στην περιοχή των εγκαταστάσεων του πρώην Ανατολικού Αεροδρομίου Αθηνών και καλύπτει έκταση 170 στρεμμάτων με 15.000 τ.μ. στεγασμένους εκθεσιακούς χώρους. Πρόκειται για έναν από τους δημοφιλέστερους εκθεσιακούς χώρους που έχει φιλοξενήσει σημαντικές εκθέσεις με επιτυχία (Ποσειδώνια, XENIA, Διεθνής έκθεση Αυτοκινήτου, Αυτοκίνηση, Διεθνές Ναυτικό Σαλόνι, Interwood, Food&Snack, Κατοικία κ.ά.)⁵⁰.

§ Expo Athens

Άρχισε την λειτουργία του το 2003. Πρόκειται για ένα σύγχρονο εκθεσιακό κέντρο με εντυπωσιακή αρχιτεκτονική σχεδίαση, και παροχές που αντιστοιχούν σε μοντέρνες εκθέσεις και εκδηλώσεις. Βρίσκεται σε κομβικό κεντρικό σημείο επί της Αττικής Οδού (Γέρακας- Ανθούσα). Διαθέτει ευρύχωρο parking 50.000 τ.μ. ενώ ο εκθεσιακός χώρος είναι 32.500 τ.μ.. Ο χώρος αναπτύσσεται σε δυο επίπεδα και έχει χωριστεί σε πέντε λειτουργικές και σύγχρονες αίθουσες⁵¹.

§ HelexpoPalace - Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο Αττικής

Ξεκίνησε την λειτουργία του 2000 και από το 2000-2003 φιλοξένησε περίπου 60 εκθέσεις, στην συνέχεια χρησιμοποιήθηκε ως Κέντρο Τύπου των Ολυμπιακών Αγώνων το 2004. Και το 2005, ξεκίνησε και πάλι την λειτουργία του ως συνεδριακό και εκθεσιακό κέντρο. Διαθέτει 3 εκθεσιακά επίπεδα:

Μικτή εκθεσιακή επιφάνεια	8.800 τ.μ.
Επίπεδο B:	4.100 τ.μ.
Επίπεδο C:	1.400 τ.μ.
Επίπεδο D:	3.300 τ.μ.

Πίνακας 6: Εκθεσιακός χώρος HelexpoPalace (HelexpoPalace⁵²)

§ MEC- Μεσογειακό Εκθεσιακό Κέντρο

⁵⁰Exponet

⁵¹Iexpo, <http://www.iexpo.gr/ekthesiaka-kentra/attiki/expo-athens.html>

⁵²<http://www.helexpo.gr/portal/default.aspx?lang=el-GR&loc=gr&page=70>

Λειτουργεί από το 1989 φιλοξενώντας πλήθος εκθέσεων αλλά και άλλων εκδηλώσεων. Βρίσκεται στην Λεωφόρο Αθηνών- Λαυρίου 301, στην Παιανία Αττικής και είναι εύκολα προσβάσιμο. Διαθέτει μια ενιαία εκθεσιακή αίθουσα 12.000 τ.μ. με τρέχουσα προοπτική επέκτασης 6.000 τ.μ. στεγασμένου εκθεσιακού χώρου ενώ διαθέτει επίσης και 30.000 τ.μ. υπαίθριους χώρους στάθμευσης. Η αίθουσα είναι ισόγεια, κλιματιζόμενη, χωρίς κολώνες, και με μεγάλο ύψος ενώ διαθέτει άνετες εισόδους φορτοεκφόρτωσης, συστήματα πυρασφαλείας, φωτισμό ασφαλείας, μεγαφωνική εγκατάσταση, Wi-fi, δίκτυο εκθεσιακών παροχών, ιατρείο, café bars, εστιατόριο, minimarkets και τηλεπικοινωνιακό δίκτυο⁵³.

§ Athens Metropolitan Expo

Αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα και πιο σύγχρονα εκθεσιακά κέντρα στην Αττική. Ο χώρος που προσφέρει είναι⁵⁴:

- Συνολική Επιφάνεια: 160.000 τ.μ.
- Μικτή στεγασμένη επιφάνεια: 50.000 τ.μ.
- Μικτή εκθεσιακή επιφάνεια: 45.000 τ.μ.
- Επιφάνεια χωρών στάθμευσης: 100.000 τ.μ.

§ Μέγαρο ΟΛΠ (Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς)

Πρόκειται για τους γνωστότερους και πληρέστερους χώρους εκθέσεων, όπου έχουν πραγματοποιηθεί εκατοντάδες εκθέσεις με επιτυχία. Περιλαμβάνει:

- Αίθουσα ισογείου: 3.240 τ.μ.
- Πενταγωνική αίθουσα: 3.070 τ.μ.
- Φουαγιέ: 210 τ.μ.
- Αίθουσα πρώτου ορόφου: 3.060 τ.μ.
- Αίθουσα εκδηλώσεων δευτέρου ορόφου: 620 τ.μ.
- Κουζίνα- εστιατόριο: 340 τ.μ.
- Ημιώροφος: 280 τ.μ.
- Παρκινγκ: 700 θέσεων

§ Ζάππειο Μέγαρο

⁵³<http://www.mec.gr/>

⁵⁴Metropolitan Expo, <http://www.metropolitanexpo.gr/page.php?l=1&page=8>

Πρόκειται για ένα από τα παλαιότερα εκθεσιακά κέντρα στην Αττική, ξεκινώντας την λειτουργία του από το 1859, που φιλοξενούσε τα Ολύμπια. Έκτοτε και μέχρι σήμερα έχει φιλοξενήσει πολλές εκθέσεις, συμβάλλοντας καθοριστικά στον εκθεσιακό τουρισμό της Αττικής. Διαθέτει 25 περίπου χώρους, εσωτερικούς και εξωτερικούς, οι οποίοι καλύπτουν περίπου, αθροιστικά, 6.891 τ.μ.⁵⁵.

§ Εκθεσιακό Κέντρο Περιστερίου

Βρίσκεται στο κέντρο Περιστερίου με εκθεσιακό χώρο 24 στρεμμάτων, ενώ διαθέτει και Parking δυναμικότητας 5.000 περίπου αυτοκινήτων⁵⁶.

§ Κλειστό Φαλήρου (TaeKwonDo)

Κτίστηκε το 2004, για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, και μετά την λήξη τους, χρησιμοποιείται για την φιλοξενία εκθέσεων και εκδηλώσεων με χωρητικότητα 3.836⁵⁷.

§ Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων Μετρό

Βρίσκεται στην στάση «Σύνταγμα», και φιλοξενεί διάφορες εκδηλώσεις, (εκθέσεις, προβολές, συναυλίες κτλ.).

§ ΣΕΦ- Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας

Βρίσκεται στο Νέο Φάληρο, άρχισε την λειτουργία του το 1984, και οι εγκαταστάσεις του προσφέρουν ιδανικούς χώρους για διοργάνωση εμπορικών εκθέσεων. Διαθέτει όλα τα σύγχρονα συστήματα και εξοπλισμό των νέων

⁵⁵ Ζαππειον, http://www.zappeion.gr/gr/services_halls_details.asp

⁵⁶ <http://www.iexpo.gr/ekthesiaka-kentra/attiki/ekthesiako-kentro-peristeriou.html>

⁵⁷ <http://www.iexpo.gr/ekthesiaka-kentra/venueevents/20-%CE%9A%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%83%CF%84%CF%8C%20%CE%B3%CE%AE%CF%80%CE%B5%CE%B4%CE%BF%20%CE%A6%CE%B1%CE%BB%CE%AE%CF%81%CE%BF%CF%85%20Tae%20Kwon%20Do.html>

τεχνολογιών, κλιματισμό, ιατρικό κέντρο πρώτων βοηθειών, χώρους στάθμευσης, εστιατόρια, κυλικεία κτλ⁵⁸.

§ Linea EC – Linea Expo Center

Βρίσκεται στο Ν. Φάληρο και προσφέρει φιλοξενία για την πραγματοποίηση εκθέσεων.

§ Ίδρυμα Ευγενίδου

Ιδρύθηκε το 1956 με συνολική επιφάνεια στεγασμένων χώρων 14.000 τ.μ.. Διαθέτει βιβλιοθήκη, Ψηφιακό πλανητάριο και συνεδριακό χώρο. Επίσης, φιλοξενεί την Διαδραστική Έκθεση Επιστήμης και Τεχνολογίας, έκτασης 1.200 τ.μ., με 65 μόνιμα διαδραστικά εκθέματα⁵⁹.

§ Τεχνόπολις

Βρίσκεται στο Γκάζι και αποτελεί σημείο συνάντησης πολιτιστικών εκδηλώσεων, δημιουργώντας ένα θετικό πόλο στην πολιτισμική ταυτότητα της Αθήνας. Φιλοξενεί περιοδικές εκθέσεις με πάνω από 600.000 επισκέπτες ετησίως⁶⁰.

Εκθέσεις πραγματοποιούνται και στους εκθεσιακούς συνεδριακούς χώρους ξενοδοχείων που πληρούν τις σχετικές διεθνείς προδιαγραφές:

- § Divani Caravel Hotel
- § Hilton Athens
- § Holiday Inn
- § Sofitel Athens
- § Athenaeum Intercontinental

Οι διοργανωτές εκθέσεων είναι:

- § Helexpo A.E.
- § Τεχνοεκδοτική TPress, TExpo
- § 3EK Οργάνωση Εκθέσεων - Χρήστος Πετρόπουλος

⁵⁸<http://www.sef-stadium.gr/>

⁵⁹<http://www.eugenfound.edu.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=129>

⁶⁰<http://www.technopolis-athens.com/web/quest/visitors>

- § Europartners Ltd.
- § Compass Expo Ltd.
- § Xenia Εκθέσεις – Συνέδρια
- § Rota A.E.
- § Fashion News A.E.
- § Ποσειδώνια A.E.
- § ΑΤΟΥ Εκθεσιακή
- § Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού
- § Beauty Greece Tsirimokou
- § AGENDA S.A.
- § O.mind Creatives
- § Ekthesis E.E.

4.4. Εκθέσεις

4.4.1. Εκθέσεις Τουρισμού

Στην παρούσα υποενότητα παρουσιάζονται αναλυτικά τρεις από τις σημαντικότερες Διεθνής Εκθέσεις Τουρισμού που πραγματοποιούνται στον Ν. Αττικής.

HO.RE.CA.

Χώρος Διεξαγωγής: MetropolitanExpo

Χρόνος Διεξαγωγής: Φεβρουάριος

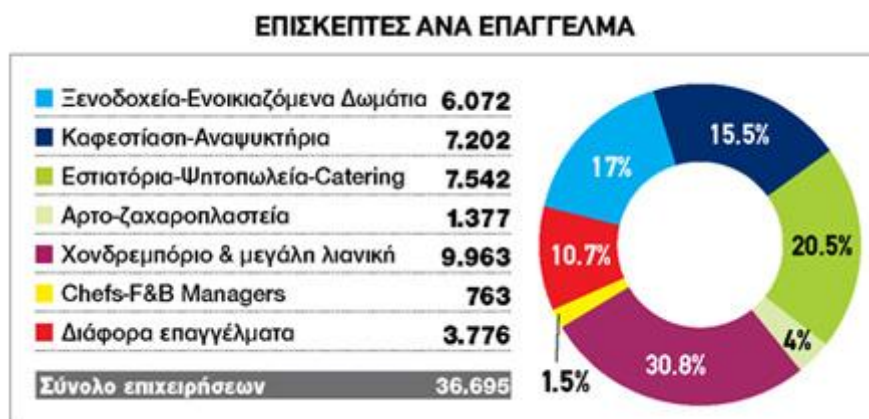
Διοργανωτής: FORUMA.E.

Οι τομείς της έκθεσης είναι:

- § Ξενοδοχειακός εξοπλισμός

- § Καθιστικά- αίθρια- Σκίαση
- § Γενικές τροφοδοσίες – προϊόντα ζύμης
- § Καφέδες- μπίρες- ποτά- νερά
- § Πληροφορική- μηχανοργάνωση
- § Μηχανήματα & Εξοπλισμός Εστίασης
- § Δόμηση- Διακόσμηση- ενέργεια

Το σύνολο των επισκεπτών, το 2015, έφτασε τους 130.000. Όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, η έκθεση το 2015, φιλοξένησε, συνολικά, 36.695 επιχειρήσεις διαφόρων σχετικών κατηγοριών. Το μεγαλύτερο μέρος των επισκεπτών προερχόταν από το χονδρεμπόριο και την μεγάλη λιανική (30.8%), ενώ στην συνέχεια με ποσοστό 20.5% έρχονται τα εστιατόρια- ψητοπωλεία- catering. Μεγάλος ήταν και ο αριθμός των επισκεπτών που προέρχονταν από την κατηγορία «καφεστίαση- αναψυκτήρια» αλλά και από τα ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια. Την έκθεση επισκέφθηκαν και αρτοζαχαροπλαστεία καθώς και chefs αλλά και άλλα σχετικά επαγγέλματα.

Διάγραμμα 7: Επισκέπτες στην HO.RE.CA (Ho.re.ca)

Η έκθεση HO.RE.CA πραγματοποιείται 10 χρόνια και έχει καταφέρει να αναδειχθεί στην μεγαλύτερη, στον χώρο. Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα, τα πρώτα χρόνια, οι εκθέτες που συμμετείχαν στην έκθεση ήταν πιο λίγοι (146, τον πρώτο χρόνο) και διαχρονικά παρουσιάζουν μια εντυπωσιακή αύξηση (526, το 2015). Οι εκθέτες από το εξωτερικό, το 2015 ήταν 20. Αντίστοιχα με την αύξηση του αριθμού των εκθετών παρουσιάζεται και μια ταυτόχρονη

σταδιακή επέκταση του εκθεσιακού χώρου, διαχρονικά, ο οποίος το 2015, μετά από 10 χρόνια, παρουσίασε αύξηση του 600%. Η εκθεσιακή επιφάνεια, το 2015, ήταν 45.000 τ.μ..

Διάγραμμα 8: Εξέλιξη Αριθμού Εκθετών στην HO.RE.CA (Ho.re.ca)

Στα πλαίσια της έκθεσης πραγματοποιούνται specialevents με σκοπό να προσελκύσουν περισσότερους επισκέπτες, ώστε αυτού να μείνουν ικανοποιημένοι. Τα specialevents που θα φιλοξενήσει η έκθεση του 2016 θα είναι:

- § Beer & Spirits Show
- § Future Hotel on the Web
- § Coffee Events
- § Διεθνές Forum Γαστρονομίας
- § Hotel Build & Design

Έχει ενδιαφέρον να παρατηρήσει κανείς κάποια στατιστικά στοιχεία της έκθεσης, όπως αναφέρονται από την επίσημη ιστοσελίδα της έκθεσης, για το 2015:

- § Το 95% των εκθετών δήλωσαν απόλυτα ικανοποιημένοι από την συμμετοχή τους στην έκθεση του 2015
- § Το 69% των επαγγελματιών επισκέπτονται την έκθεση προκειμένου να βρουν νέους προμηθευτές και το 72% για να δουν νέα προϊόντα και τάσεις στο χώρο που δραστηριοποιείται η εταιρεία τους.
- § Το 96% των εκθετών προτίθενται να συμμετάσχουν και στην επόμενη έκθεση

- § Το 96% των επισκεπτών δήλωσαν ικανοποιημένοι από την επίσκεψή τους στην έκθεση

Greek Tourism Expo

Χώρος Διεξαγωγής: MetropolitanExpo

Χρόνος Διεξαγωγής: Δεκέμβρης

Διοργανωτής: Leaderexpo Οργάνωση Εκθέσεων

Η Έκθεση ξεκίνησε το 2014 και είχε 6.500 επισκέπτες, 160 εκθέτες, 80 διεθνείς hostedbuyers, ενώ πραγματοποιήθηκαν 2.600 B2B meetings.

Το 2014, στην πρώτη έκθεση που πραγματοποιήθηκε έλαβαν χώρα οι εξής παράλληλες εκδηλώσεις:

- § Ο ΣΕΤΕ πραγματοποιεί εκδήλωση με σύγχρονα θέματα που απασχολούν τους επιχειρηματίες του τουρισμού
- § Η ένωση εφοπλιστών, κρουαζιερόπλοιων και φορέων ναυτιλίας οργανώνει ημερίδα με σχετικά θέματα (ανάπτυξη λιμένων, υδατοδρομίων κτλ.)
- § Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων πραγματοποιούν διάφορες ομιλίες με γαστρονομικά θέματα
- § Η Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων πραγματοποιεί εκδήλωση με ομιλίες με σχετικά θέματα.

Όπως ανακοινώνεται στην επίσημη ιστοσελίδα της έκθεσης, οι στόχοι της έκθεσης είναι:

- § Κάθε χρόνο να γίνεται το σημείο συνάντησης των επιχειρήσεων και των εκπροσώπων του διεθνούς τουρισμού
- § Να συμβάλλει δυναμικά στην προώθηση και προβολή του Ελληνικού Τουρισμού

Το σύνθημα της έκθεσης είναι «CometomeettheGreeks» με πολλούς hostedbuyers από Ευρώπη, Ασία, Μ. Ανατολή, Αμερική, Βαλκάνια και Τουρκία να φιλοξενούνται με υψηλό επίπεδο φιλοξενίας, που περιλαμβάνει επίσκεψη σε Αρχαιολογικούς χώρους, γνωριμία με διάφορες γωνιές της Αθήνας και με την Ελληνική κουζίνα. Η έκθεση περιλαμβάνει τις εξής δωρεάν παροχές:

- § Μεταφορά και διαμονή
- § Κρουαζιέρες και εκδρομές
- § Επισκέψεις σε αρχαιολογικούς και θρησκευτικούς προορισμούς
- § Ξεναγήσεις , γαστρονομικές συγκεντρώσεις και άλλες εκδηλώσεις

Τα θέματα της έκθεσης καλύπτουν όλες τις μορφές του τουρισμού, ενώ υπάρχουν διακριτοί χώροι περιπτέρων ώστε να διευκολύνονται οι επισκέπτες. Οι κατηγορίες στις οποίες χωρίζεται η έκθεση είναι:

- § Leisure and MICE tourism, city break, luxury Boutique Hotels & Villas
- § Θαλάσσιος, Γαστρονομικός, Αρχαιολογικός & Πολιτιστικός τουρισμός
- § Συνεδριακός και ιατρικός τουρισμός, Αγροτουρισμός κτλ.

Σε αυτά τα πλαίσια, τα εκθέματα που παρουσιάζονται στην έκθεση είναι τα εξής:

- § Τουριστικοί προορισμοί
- § Τουριστικές Επιχειρήσεις διαμονής
- § Πρακτορεία τουρισμού
- § Θαλάσσιος τουρισμός
- § Γαστρονομία τουρισμού
- § Πολιτισμικός τουρισμός
- § Οργάνωση συνεδρίων & εκδηλώσεων
- § Μεταφορές
- § Luxury boutique hotels & villas
- § IT solutions
- § Παροχή υπηρεσιών τουριστικών επιχειρήσεων

§ Επιχειρήσεις κατασκευών και υποστήριξης

100% HotelShow

Χώρος Διεξαγωγής: MEC Παιανίας

Χρόνος Διεξαγωγής: Νοέμβριος ή Φεβρουάριος

Διοργανωτής: DemandCustomizeMarketing

Η έκθεση ξεκίνησε το 2014. Παράλληλα με την έκθεση, πραγματοποιούνται διάφορες παράλληλες εκδηλώσεις με σκοπό να παρουσιαστούν οι νέες τάσεις της τουριστικής αγοράς και να δοθούν πολύτιμες επαγγελματικές συμβουλές. Παρέχεται, επίσης, δωρεάν, με πούλμαν της έκθεσης, μεταφορά των επισκεπτών από και προς το αεροδρόμιο και σε σταθμό μετρό.

Στόχος της έκθεσης είναι η διαμόρφωση του ιδανικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη επαγγελματικών συμφωνιών μεταξύ των εκθετών και των επισκεπτών, μέσα στα πλαίσια των νέων εξελίξεων και τάσεων στον παγκόσμιο τουρισμό, συμβάλλοντας έτσι στην ποιοτική αναβάθμιση του Ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος. Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκει να δώσει λύσει στο σημαντικό ζήτημα της διαδικτυακής παρουσίας των ξενοδοχείων, του distribution, της ανάπτυξης πωλήσεων, και στην ανταγωνιστική ανάπτυξη του ξενοδοχειακού προϊόντος.

Η καινοτόμα δομή της έκθεσης προωθεί την ανάπτυξη Networking&BusinessDevelopment τόσο μεταξύ των εκθετών όσο και μεταξύ των επισκεπτών. Στα διαμορφωμένα LoungeMeetingPoints, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να δημιουργήσει συνεργασίες και με τους υπόλοιπους επισκέπτες του

Show, όπως hoteliers, travelagents, touroperators, media, architects, interiordesigners, constructioncompanies, financialconsultants, marketingmanagers και άλλες σχετικές ειδικότητες.

Συνολικά, στην έκθεση του Φεβρουαρίου 2015, συμμετείχαν πάνω από 7.500 επαγγελματίες υψηλών προδιαγραφών. Πιο αναλυτικά, τα στατιστικά στοιχεία για την έκθεση του 2014 έχουν ως εξής:

- § 2.325 Ξενοδόχοι
- § 1.320 Αρχιτέκτονες- Διακοσμητές
- § 663 Προμηθευτές
- § 1.235 Υπηρεσίες σχετιζόμενες με τον τουρισμό
- § 522 Νέοι Επαγγελματίες
- § 384 Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
- § 291 Ταξιδιωτικοί Πράκτορες
- § 187 Κατασκευαστικές Εταιρείες
- § 190 ΜΜΕ και Δημοσιογράφοι
- § 220 Σπουδαστές
- § 284 Επαγγελματίες Γενικής Ειδικότητας

Η δομή της έκθεσης διαμορφώνεται με βάση τους διάφορους τομείς του ξενοδοχειακού προϊόντος, δίνοντας έτσι και προσανατολισμό στον εκθέτη και στον επισκέπτη μέσα στον εκθεσιακό χώρο. Οι κατηγορίες που διαμορφώνονται είναι οι εξής:

- § Αρχιτεκτονική- Περιουσία
- § Κατασκευή & Ανακαίνιση
- § Εσωτερική & Εξωτερική Διακόσμηση
- § Λειτουργικός εξοπλισμός & Προμήθειες
- § Τεχνολογία
- § Υπηρεσίες/ Κανάλια διανομής & Media

4.4.2. Κλαδικές – Επαγγελματικές Εκθέσεις

Στην συνέχεια παρουσιάζονται οι Κλαδικές – Επαγγελματικές Διεθνείς Εκθέσεις που διοργανώθηκαν στον Ν. Αττικής την περίοδο 2005- 2014.

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπ τών
Ιανουάριος				
1. PAROUSIES	5	Metropolitan Expo	ROTA	-
2. Xenia	4	ΟΛΠ	Xenia	-
Φεβρουάριος				
3. 18^η Διεθνής Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	5	Expo Athens	TreafA.E.	25.000
4. ShoetimeInternational	3	ΕΚΣΑ	Organica Expo A.E.	-
5. ARTOZA	5	ΟΛΠ	Forum E.Π.Ε.	15.800
6. Just 4 Kids	3	MEC	LiliputE.Π.Ε.	-
7. Linea Eva	3	ΕΚΕΠ	Linea Hellenica E.Π.Ε.	
8. Expo ShopDesign	4	Εκθεσιακό Κέντρο Αθηνών	KEM	-
9. Franchise & Licensing	4	Εκθεσιακό Κέντρο Αθηνών	KEM	-
Μάρτιος				
10. Coffeebiz	4	Εκθεσιακό Κέντρο Αττικής	Helexpo	-
11. Επιγραφή & Οπτική Προβολή	4	ΜΗΣΚΑ (Πρώην Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών)	GRM International Action	
12. Linea Bianca	3	EXPO Athens	Linea Hellenica	-
13. Metec	4	MEC	KEM	-
Απρίλιος				
14. Τουριστικό Πανόραμα	4	ΟΛΠ	ΚΑΠΑ- Δ.& Τ. Καλοφωλιάς	42.325 ⁶¹
Μάιος				
15. 3^ηMarketing Expo	3	Expo Athens	Boussias Communications	-
16. FEMMINA Pret-a-porter	3	MEC	Fashion Show	-
Σεπτέμβριος				
17. Exclusive Yachting	6	Μαρίνα Αγ. Κοσμά	Europartners	-
18. Foodtech	4	Ελληνικό	Compassexpo	-
Οκτώβρης				
19. HOMETEX- International Home Textiles Fair	3	MEC	Expotim International Fairs	-
20. FETEC	4	MEC	T Expo	
Νοέμβρης				
21. ΕΛΤΡΟΠ	4	MEC	Golden Expo	-

⁶¹Gtp, Headlines

22. 8^η Ecofestival	4	Helexpo	Golden Expo	17.000 ⁶²
23. Διεθνής Έκθεση Αυτοκινήτου	9	Ελληνικό	-	300.000
Δεκέμβριος				
24. Sun & Shadow Expo	4	Expo Athens	-	-

2006

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπτών
Φεβρουάριος				
1. KEM Franchise	4	Εκθεσιακό Κέντρο Αθηνών	KEM	17.000
Μάρτιος				
2. Medic Expo	3	Metropolitan Expo	Compassexpo	-
3. Medwood	4	Expo Athens	Helexpo	6.540
4. Εκπαίδευση	4	ΟΛΠ	Europartners	-
Μάιος				
5. 4^η Marketing Expo	3	Expo Athens	-	-
6. Τουριστικό Πανόραμα	4	Expo Athens	ΚΑΠΑ- Δ.& Γ. Καλοφωλιάς	35.000
Ιούνιος				
7. Ποσειδόνια	6	Ελληνικό	Posidonia events S.A.	16.000
Σεπτέμβριος				
8. Exclusive Yachting	4	Ολυμπιακή Μαρίνα Αγ. Κοσμά	Europartners	-
Οκτώβρης				
9. Modern Home Exhibition	9	ΟΛΠ	-	-
Νοέμβρης				
10. Διεθνής Έκθεση Υποδημάτων	3	MEC	Fashions News S.A.	2.500
11. 9^η Έκθεση Βιολογικών Προϊόντων Ecofestival	4	Helexpo	-	17.000
12. FOODtech	4	Ελληνικό	Compassexpo	-
13. Διεθνές Σαλόνι Τουρισμού ITS	5	ΟΛΠ	-	-
14. Xenia	4	EXPO	Xenia	-
15. Ηλεκτροtec	4	EXPO	-	-
16. Watertec	4	Helexpo Palace	T expo	-
Δεκέμβριος				
17. Sun & Shadow Expo	4	Expo Athens	-	-
18. Exporama	4	Helexpo Palace	Exporama Cross Media	2.200

⁶² ΔΗΩ, http://www.dionet.gr/2/e_2005/apolog_eco_05.htm

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπ τών
Ιανουάριος				
1. 3 ^η Έκθεση "Exclusive Travel"	3	Helexpo Palace	Europartners	4.500
2. HO.RE.CA	4	Πρώην Ανατολικό Αεροδρόμιο Ελληνικού	Forum A.E.	-
Φεβρουάριος				
3. House Style	3	Expo Athens	Rota ΕΠΕ	-
4. 1 ^η Διεθνής Έκθεση "Εφοδιαστική Αλυσίδα & Logistics"	4	Ολυμπιακό Κέντρο Ξιφασκίας	O.mindcreatives	-
5. 20 ^η Διεθνής Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	6	Expo Athens	-	30.000
6. Artoza	5	Metropolitan Expo	Forum S.A.	15.800
7. KEM Franchise	4	Εκθεσιακό Κέντρο Αθηνών	KEM S.A.	-
Μάρτιος				
8. Διεθνής Έκθεση "AquaPartners"	1	Helexpo	-	-
9. 4 ^η Διεθνής Έκθεση "METEC- Μηχανήματα Έργων"	4	MEC	T-Expo	18.000
10. Τριήμερη Έκθεση Λαϊκού Πολιτισμού	3	ΣΕΦ	-	-
11. Electronica-Digitec	4	Πρώην Ανατολικό Αεροδρόμιο Ελληνικού	Expoelsys	-
12. EnergyRES	4	Ελληνικό	High Technology Expo ltd.	-
Απρίλιος				
13. Τουριστικό Πανόραμα	6	Expo Athens	ΚΑΠΑ- Δ. & Γ. Καλοφωλιάς	-
Μάιος				
14. Διεθνής Έκθεση Αυτοκινήτου	9	Πρώην Ανατολικό Αεροδρόμιο	ExraΕκθέσεις - Συνέδρια	-
Σεπτέμβριος				
15. LineaBianca	3	Expo Athens	Linea Exhibitions	-
16. Φεστιβάλ Ελληνικού Γάλακτος & Τυριού	3	ΣΕΦ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού	-
Οκτώβριος				
17. FETEC	4	MEC	T Expo	-

Νοέμβριος				
18. EcoFestival	4	Helexpo Palace	ΔΗΩ-Τεχνική Εκθεσιακή Α.Ε.	-
19. Property	4	Helexpo Palace	Helexpo	-
20. Hellas Lift	5	EKE	Interguide	-
21. Digital Technology Expo	4	Expo Athens	Premier Events	47.838

2008

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπτών
Ιανουάριος				
1. HO.RE.CA	4	EKE	Forum A.E.	-
2. Mostra Rota	3	EKEΠ	Rota A.E.	-
3. FemminaPret-a-porter	3	MEC	Fashion News A.E.	-
4. Expro	4	EKEΠ	EXPRO	30.000 ⁶³
5. Clean	4	EKEΠ	EXPRO	30.000
Φεβρουάριος				
6. KEM Franchise	5	Helexpo Palace	KEM	-
7. Climatherm	5	EKE	Project Ltd.	-
Μάρτιος				
8. Interwood- 12^η Έκθεση Ξυλουργικών Μηχανημάτων, Πρώτων Υλών, Υλικών Επιπλοποιίας & Κιγκαλερίας	4	Εκθεσιακό Κέντρο Ελληνικού	Γιάννης Κωτσής και Σια Ο.Ε.	32.000 ⁶⁴
9. Medwood	4	Expo Athens	AG Communications	11.000 ⁶⁵
10. Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός	3	ΣΕΦ	-	-
11. Syskevasia	5	Expo Athens	3EK A.E.	-
Απρίλιος				
12. EnergyRES	4	Εκθεσιακό Κέντρο Ελληνικού	High Technology Expo	15.000 ⁶⁶
13. Τουριστικό Πανόραμα	4	Expo Athens	Καλοφωλιάς Όμιλος Express	-
Μάιος				
14. 1^η Μεσογειακή Έκθεση Ελιάς & Ελαιόλαδου	3	EKE	Compassexpo	-
15. Ecotec	4	Expo Athens	T expo	-
Ιούνιος				

⁶³30.000 ΜαζίEXPRO & Clean

⁶⁴Exhibit& Event

⁶⁵Exhibit& Event

⁶⁶Exhibit& Event

16. Ποσειδώνια	5	Πρώην Ανατολικός Αερολιμένας Ελληνικό	Εκθέσεις Ποσειδώνια Α.Ε.	-
Σεπτέμβριος				
17. 4^η Διεθνής Έκθεση Αθλητισμού	4	Ελληνικό (Ξιφασκία)	Action Way	40.000 ⁶⁷
Οκτώβρης				
18. Ηλεκτροtec	3	Expo Athens	Τεχνοεκδοτική	-
19. Σύγχρονο Κτίσμα	5	EKE	Expoline	-
20. Defendory International	5	Πρώην Ανατολικός Αερολιμένας Ελληνικού	Ινστιτούτο Βιομηχανικών Εκθέσεων	-
21. International Profil	5	EKE	Interguide	-
22. Watertec	4	Helexpo Palace	Leaderexpo	-
Νοέμβρης				
23. Ecofestival	4	Helexpo Palace	ΔΗΩ	-
24. Energy	4	MEC	Leaderexpo	-
25. Property	3	Helexpo Palace	Helexpo	-
26. International Tourism Salon	3	MEC	Mact S.A.	-
27. Xenia	4	Expo Athens	Xenia Εκθέσεις	-
28. Digital Technology Expo	3	Expo Athens	Premier Events Group	-
Δεκέμβριος				
29. Exporama Show	4	Helexpo Palace	Exporama	
30. Sun& Shadow	4	Expo Athens	-	3.400

2009

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπτών
Ιανουάριος				
1. Parousies- Λαϊκή Τέχνη - Τέχνημα	5	Metropolitan Expo	Rota ltd.	-
2. Mostra Rota	5	Metroplitan Expo	Rota ltd.	-
Φεβρουάριος				
3. 22^η IFDTEX	5	Metropolitan Expo	Marc Brooks Hellas	39.421 ⁶⁸
4. 2^η Έκθεση "Εφοδιαστική Αλυσίδα & Logistics"	4	Metropolitan Expo	T Expo	-
5. 3^η Διεθνής Έκθεση Εξουκονόμησης Ενέργειας & Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας "EnergyRes"	4	Εκθεσιακό Κέντρο Ελληνικού	High Technology Expo ltd.	15.000
6. Artoza	5	Metropolitan Expo	Forum A.E.	35.000

⁶⁷ Exhibit & Event

⁶⁸ Δελτίο Τύπου Metropolitan Expo

Μάρτιος				
7. 5^η Έκθεση "METEC-Μηχανήματα Έργων"	4	Metropolitan Expo	T Expo	20.000
Απρίλιος				
8. 3^ο Φεστιβάλ Ελαιόλαδου & Ελιάς	3	ΣΕΦ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού	-
9. Medic Expo	3	Δυτικό Αεροδρόμιο Ελληνικού	Compassexpo	-
Μάιος				
10. 14^ο Τουριστικό Πανόραμα	4	Expo Athens	Όμιλος Express Καλοφωλιά	-
11. "Ελαιοτεχνία" Έκθεση για την Ελιά & το Ελαιόλαδο	3	Αίθουσα Ξιφασκίας	Δίκτυο Πράξη	-
12. "DOMICATEC- Δόμηση & Ανακαίνιση"	1	Metropolitan Expo	T Expo	-
13. "AthensInternational", 2^η Διεθνής Έκθεση Άμυνας, Ασφάλειας, Ενέργειας & Πολιτικής Αεροπορίας	4	Metropolitan Expo	Expansion	-
14. "Graphica"	4	Metropolitan Expo	Com Ex Hellas	-
Αύγουστος				
15. Linea Bianca	3	Metropolitan Expo	Linea Exhibitions	4815
Σεπτέμβριος				
16. Mostra Rota	5	Metropolitan Expo	Rota ltd.	-
Οκτώβριος				
17. Athens International Boat Show	9	Metropolitan Expo	Expo One ltd.	
18. 2^ο Φεστιβάλ Γάλακτος & Τυριού	3	ΟΛΠ	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Περιφερειακής Ανάπτυξης	-
19. Energy Photovoltaic	4	MEC	Leaderexpo-Leadertech	17.000
20. 5^η Διεθνής Έκθεση Αθλητισμού "SportShow"	4	Κέντρο Ξιφασκίας	Action Way	30.000
21. Envirotech	4	MEC	Leaderexpo-Leadertech	-
22. Domus Deco	4	Helexpo Palace	Expoint	-
23. Med Home	3	Expo Athens	AG Communications & Rota Ltd.	-
24. Dental Expo	3	Expo Athens	Rota Ltd.	-
25. Greek Aluminum	2	Expo Athens	Rota Ltd.	-
Νοέμβριος				
26. "FETEC- Βιομηχανικός Εξοπλισμός"	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	-
27. Διεθνής Έκθεση "Logistics- Αποθήκη- Μεταφορές"	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	-
28. Property	3	Helexpo Palace	Helexpo	
29. Gemins	3	Royal Olympic Hotel	OryktologikaNea –	

			News on Minerals	
30. Xenia	4	Metropolitan Expo	Xenia	-
Δεκέμβριος				
31. 2^ο Φεστιβάλ Ελληνικού Μελιού & Προϊόντων Μέλισσας	3	ΟΛΠ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού	-

2010

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπτών
Ιανουάριος				
1. Property	3	Helexpo Palace	Helexpo	10.000
2. Mostra Rota	5	Metropolitan Expo	Rota ltd	-
3. Clean	4	MEC	EXPRO A.E.	-
4. Expro	4	MEC	EXPRO A.E.	-
5. HO.RE.CA	4	Εκθεσιακό Κέντρο Ελληνικού	Forum A.E.	-
6. Philia Hotelica	4	EKEP	Philia Exhibitions	-
Φεβρουάριος				
7. IFDTEX	5	Metropolitan Expo	Marc Brooks Hellas A.E.	30.300
8. KEM Franchise	4	Helexpo Palace	KEM	-
9. Faux Bi- Intermoda- Art& Fashion	3	MEC	Fashion News A.E.	-
10. Kosmima Athens Exclusive	1	Helexpo Palace	Helexpo	-
Μάρτιος				
11. "Climatherm"	5	EKE	Project E.P.E.	
12. 4^η Έκθεση Ελαιόλαδου & Ελιάς	3	ΟΛΠ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού	15.000
13. "Syskevasia" 12^η Διεθνής Έκθεση Συσκευασιών, Μηχανημάτων, Εκτυπώσεων & Αποθηκεύσεων	4	Metropolitan Expo	3EK	17.000 ⁶⁹
14. "Ecolink" 2^η Διεθνής Έκθεση Περιβάλλοντος, Νερού, Ανανεώσιμων	4	Metropolitan Expo	3EK	17.000

⁶⁹ 17.000 επισκέπτες 4 εκθέσεις μαζί: Chem, Plastica, Ecolink, Syskevasia (Δελτίο Τύπου Metropolitan Expo)

Πηγών & Εξοικονόμησης Ενέργειας				
15. "CHEM" 8^η Διεθνής Έκθεση Χημείας & Βιοτεχνολογίας	4	Metropolitan Expo	3EK	17.000
16. Exprolink	4	Metropolitan Expo	3EK	
17. "Plastica" 8^η Διεθνής Έκθεση Πλαστικών, Μηχανημάτων & Καλουπιών	4	Metropolitan Expo	3EK	17.000
18. Domicatec	4	Metropolitan Hotel	T-Expo	-
19. Linea Bianca	3	Metropolitan Expo	Linea Hellenica E.Π.Ε.	5.114 ⁷⁰
20. Exprosec	2	Ζάππειον Μέγαρον	Τσομώκος Συμεών	-
21. Interwood	4	Εκθεσιακό Κέντρο Ελληνικού	Κώτσης Γιάννης και Σια ΟΕ	Αναβλήθηκε
22. Εκπαίδευση	3	Ολυμπιακό Κέντρο Ξιφασκίας Ελληνικό	Europartners ΕΠΕ	20.000 ⁷¹
Απρίλιος				
23. Διαδραστική Πολυέκθεση "Γεύσεις & Ζωή"	4	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
24. 4^η Έκθεση "Ελληνικός Λαϊκός Πολιτισμός"	3	ΟΛΠ	-	30.000
25. "Ελαιοτεχνία" 3^η Μεσογειακή Έκθεση Ελιάς & Ελαιόλαδου	3	Expo Athens	Compass Expo	3.200
26. "Ecotec" Τεχνολογίες Περιβάλλοντος & Φωτοβολταϊκά Συστήματα	4	Expo Athens	T Expo	18.000
27. 5^η Διεθνής Ιατρική Έκθεση "MedicExpo"	3	Helexpo Palace	Compassexpo ltd.	-
28. Medwood	4	Metropolitan Expo	Medexpo S.A.	12.000
29. Foodtech	3	Expo Athens	Compass expo	-
30. Hellas Lift	4	Εκθεσιακό Κέντρο Ελληνικού	Interguide	80.000 ⁷²
31. Digital Technology Expo	3	Helexpo Palace	Premier Events Group	-
32. International Profil	4	EKE	Interguide	80.000
33. Οικοδομή	4	EKE	Interguide	80.000
Μάιος				
34. "Autonomia Expo"	3	Εκθεσιακό Κέντρο Περιστερίου	Αναπηρία Τώρα	-
35. Διεθνής Έκθεση Κατασκευών	4	Helexpo Palace	New Genesis	50.300 ⁷³

⁷⁰ Δελτίο Τύπου Metropolitan Expo

⁷¹ <http://my.aegean.gr/web/article2961.html>

⁷² Μαζί εκθέσεις: Hellas Lift, International Profil, Oikodomie ίχανε επικέπτες 80.000 (<http://www.tsotsis.gr/%CE%9D%CE%AD%CE%B1/%CE%88%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7HELLASLIFT2010/tabid/77/Default.aspx>)

⁷³ <http://www.exponet.gr/organizers/details/460-9----a-->

36. Χαρτοσχολική – Computer Line	4	MEC	ΠΑΜΑ-ZET ΕΠΕ	10.000
37. Λατομείο & Εργοτάξιο	3	Λατομεία Μαρκόπουλο Αττικής	New Genesis	-
Ιούνιος				
38. 2 ^η Έκθεση Ελληνικών Τουριστικών Προορισμών	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
39. Ποσειδόνια	5	EKE	Εκθέσεις Ποσειδόνια Α.Ε.	18.000 ⁷⁴
40. FemminaPret –a Porter	3	Expo Athens	Fashion News S.A.	-
Σεπτέμβριος				
41. 6 ^η Διεθνής Έκθεση για τον Αθλητισμό "SportsShow&Fashion"	5	Ολυμπιακά Ακίνητα – Κέντρο Ξιφασκίας	Action Way	30.000
Οκτώβρης				
42. "PrivateLabel" 1 ^η Διεθνής Έκθεση Προϊόντων με Ιδιωτική Ετικέτα	3	Helexpo Palace	Helexpo	-
43. "Ηλεκτροtec& Φωτισμού" Σαλόνι	4	Metropolitan	T Expo	-
44. 5 ^η Διεθνής Έκθεση "Ενέργεια - Photovoltaic"	4	MEC	Leaderexpo-Leadertech	20.000 ⁷⁵
45. "Watertec- Envirotec"	3	MEC	Leaderexpo-Leadertech	-
Νοέμβρης				
46. 1 ^η Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
47. Έκθεση Ευρεσιτεχνίας	5	Εκθεσιακό Κέντρο Περιστερίου	Extra Advertising	-
48. "Αγοράζω Ελληνικά" 1 ^η Διεθνής Έκθεση Ελληνικών Προϊόντων	4	Εκθεσιακό Κέντρο Περιστερίου	Σ.Ε.Π.Ε.Ο	-

2011

⁷⁴<http://www.stt.aegean.gr/el/tney/events/189-posidonia-2010.html>

⁷⁵Expowork

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπ τών
Ιανουάριος				
1. "Property"	3	Helexpo Palace	Helexpo	10.000 ⁷⁶
2. Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	3	Μετρο Σύνταγμα	Vertical Communications	-
3. Parousies	5	Metropolitan	Rota S.A.	-
4. New Life ExpoWedding	4	MEC	Rota S.A.	-
5. FemminaPret-a-porter	3	Expo Athens	Fashion News S.A.	-
Φεβρουάριος				
6. HO.RE.CA	4	Expo Athens	Forum S.A.	-
7. "Wholequixexpo" 1 ^η Διεθνής Έκθεση κατασκευαστών, παραγωγών, εισαγωγέων εξοπλισμού & τροφοδοσίας για ξενοδοχεία και χώρους μαζικής εστίασης	4	MEC	Expro A.E.	4.000
8. 13 ^η KEMFranchise	4	HELEXPO	KEM S.A.	5.500 ⁷⁷
9. 6 ^η Medic Expo	3	Expo Athens	Compass Expo	-
10. ARTOZA	4	Metropolitan Expo	Forum S.A.	15.438 ⁷⁸
11. IFDTEX	4	Metropolitan Expo	Marc Brooks Hellas	30.000
12. 1 st International Pool About Salon	4	Expo Athens	Action Way – Expo Way	-
Μάρτιος				
13. 2 ^η "DOMICATEC" Σαλόνι Δόμησης & Ανακαίνιση	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	8.000
14. 5 ^η Διεθνής Έκθεση "Ecotec"	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	8.000
15. "HellasBuild" Πράσινη Δόμηση & Σύγχρονο Κούφωμα	4	Εκθεσιακό Κέντρο Περιστερίου	Expolead	-
16. "FurExcellence" Διεθνής Έκθεση Γούνας	3	Expo Athens	ΣΕΓ	600
17. 2 ^η Έκθεση "Γεύσεις & Ζωή"	4	Ζάππειο Μέγαρο	ΑΤΟΥ	12.530
Απρίλιος				
18. 4 ^η Έκθεση ελιάς & Ελαιόλαδου "Ελαιοτεχνία"	3	Expo Athens	Compassexpo ltd.	-
19. 6 ^η "METEC" Μηχανήματα Έργων	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	-
20. "Ports & Hubs"	3	Ολυμπιακός Πόλος Φαλήρου	New Genesis	-
21. Ecotec	4	Expo Athens	T Expo S.A.	-

⁷⁶<http://www.helexpo.gr/default.aspx?loc=1&page=1725>

⁷⁷<http://www.kemexpo.gr/expo1profil.php>

⁷⁸<http://www.forumsa.gr/el/exhibitions/artoza>

22. International Profil	4	MEC	Interguide	30.000
23. Οικοδομή	4	MEC	Interguide	30.000
Μάιος				
24. 2 ^ο Agro Quality Festival	3	Τεχνόπολις Γκάζι	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού	-
25. 2 ^η Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
26. Music World Expo	3	Ζάππειο Μέγαρο	Vertical Communications	-
27. Summer Holidays Expo	3	Helexpo Palace	Helexpo	-
28. "Σέρρες, ένας πολιτισμός στο τραπέζι σας"	4	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
29. Trofotech- Foodtech	3	Expo Athens	Compass Expo ltd.	-
30. Κατασκευές & Πράσινη Δόμηση	4	Helexpo Palace	New Genesis Co.	50.300
Ιούνιος				
31. 3 ^η Έκθεση Ελληνικών Τουριστικών Προορισμών	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
Ιούλιος				
32. 3 ^η Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
Σεπτέμβριος				
33. 7 ^η Έκθεση "Watertec- Envirotech" – Τεχνολογίες Νερού & Περιβάλλοντος	5	Metropolitan Expo	Leaderexpo- Leadertech	-
Οκτώβρης				
34. 7 ^η Διεθνής Έκθεση "Logistics- Αποθήκη & Μεταφορές"	5	Metropolitan Expo	T Expo	-
35. 4 ^η Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	4	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
Νοέμβρης				
36. 1 ^η Διεθνής Έκθεση Πολιτιστικού, Θρησκευτικού & Εναλλακτικού Τουρισμού	4	ΕΚΕΠ	European Expo	-
37. Διεθνής Έκθεση Εφευρέσεων & Καινοτόμων Ιδεών	4	Κέντρο Περιστερίου	Πανελλήνια Γενική Ένωση Ελληνικών Προϊόντων Καινοτομίας	30.000
38. 2 ^η Έκθεση Προϊόντων Ιδιωτικής Ταμπέλας "PrivateLabel"	2	Helexpo Palace	Helexpo	-
39. 3 ^η Έκθεση Τουρισμού "Xenia"	4	MetropolitanExpo	Xenia	-

40. 2 ^ο Διεθνές Φεστιβάλ Παραδοσιακά Προϊόντα του κόσμου	4	MEC	Golden Expo	-
41. ΕΛΤΡΟΠ	4	MEC	Golden Expo	-
42. ECOFESTIVAL	4	MEC	Golden Expo	-
43. E-shops expo	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
Δεκέμβριος				
44. Building Green Expo	5	Expo Athens	Kosmos Expo Management	-

2012

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπτών
Ιανουάριος				
1. 5 ^η Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
2. FemminaPret- a-porter	3	Expo Athens	Fashion News S.A.	-
3. Parousies – Λαϊκή Τέχνη- Τέχνημα	5	Metropolitan Expo	Rota A.E.	-
4. Mostra Rota	5	Metropolitan Expo	Rota A.E.	-
Φεβρουάριος				
5. "Syskevasia" 13 ^η Διεθνής Έκθεση Συσκευασιών Μηχανημάτων Εκτυπώσεων & Logistics	4	Metropolitan Expo	3EK	-
6. "Plastica" 9 ^η Διεθνής Έκθεση Πλαστικών Μηχανημάτων & Καλουπιών	4	Metropolitan Expo	3EK	-
7. HO.RE.CA.	4	Metropolitan Expo	Forum S.A.	70.000 ⁷⁹
Μάρτιος				
8. 14 ^η KEM Franchise	3	Helexpo	KEM S.A.	Πάνω από 5.500
9. 25 ^η Διεθνής Έκθεση Τροφίμων & Ποτών IFDEX	3	Metropolitan Expo	Mark Brooks Hellas	Πάνω από 30.000
10. 5 ^η Διεθνής Έκθεση "Ecotec- Τεχνολογίες Περιβάλλοντος & Φωτοβολταϊκά Συστήματα	4	Expo Athens	T Expo	30.000 ⁸⁰

⁷⁹<http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=439323>

⁸⁰<http://www.greenagenda.gr/?p=2954>

"				
11. Climatherm	4	Metropolitan Expo	Project ΜΕΠΕ	20.000
12. 3^η Διεθνής Έκθεση "DOMICATEC-Σαλόνι Δόμησης & Ανακαίνιση"	4	Metropolitan Expo	T Expo	-
13. 1^η Διεθνής Έκθεση Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού "Nexus"	4	MEC	European Expo	5.500
14. Fur Excellence	4	Expo Athens	ΣΕΓ & Rota A.E.	1.700
15. Medwood	4	Metropolitan Expo	Medexpo S.A.	-
Απρίλιος				
16. 6^η Έκθεση Παραδοσιακών Τροφίμων & Ποτών	3	Μετρό	Vertical Communications	-
17. 5^η Διαδραστική Πολυέκθεση "Γεύσεις & Ζωή"	3	Ζάππειο Μέγαρο	ΑΤΟΥ	-
Μάιος				
18. 6^ο Φεστιβάλ Ελαιόλαδου & Ελιάς	3	ΣΕΦ	-	-
19. "E-shopsexpo" 3^η Έκθεση για το ηλεκτρονικό εμπόριο	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
20. School & Office	3	Metropolitan Expo	Agenda Διαφημιστική	-
Ιούνιος				
21. 3^ο Agro Quality Festival	3	ΣΕΦ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού	30.000
22. "Micropop" Έκθεση Ιαπωνικής Τέχνης	78	Ίδρυμα Θεοχαράκη	Ιαπωνική Πρεσβεία & Ίδρυμα Θεοχαράκη	-
23. Ποσειδώνια	5	Metropolitan Expo	Posidonia Exhibition S.A.	Πάνω από 12.000
24. Femmina Pret-a-porter	3	Metropolitan Expo	Fashion News S.A.	-
25. 5^η Έκθεση Ακινήτων Property	3	Helexpo Palace	Helexpo	-
Σεπτέμβριος				
26. Eco – ΔΟΜΗ & Solar Building	4	ΕΚΕΠ	Interguide	-
27. Meat Days	3	Metropolitan Expo	O.mindcreatives	25.000
28. Οικονομική Θέρμανση	3	Κλειστό TaeKwonDo Φαλήρου	Be Best	40.000
Οκτώβρης				
29. 6^η Διεθνής Έκθεση Ηλεκτροtec & Φωτισμού Σαλόνι	4	Metropolitan Expo	T Expo	40.000
30. "FETEC" Έκθεση	4	Metropolitan Expo.	T Expo	-

Βιομηχανικού Εξοπλισμού				
31. "Bioenergy"	3	MEC	Shape E.Π.E.	-
32. Έκθεση Προβολής της Μικρής Λιανικής	4	Κλειστό Φαλήρου	Line Executive	15.000
33. "Conexpo" 1^η Πολυθεματική Έκθεση	4	Helexpo Palace	New Genesis	-
34. Διεθνές Ναυτικό Σαλόνι	9	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	-
35. Mostra Rota	4	Metropolitan Expo	Rota S.A.	-
Νοέμβριος				
36. "Energy- Photovoltaic" 7^η Διεθνής Έκθεση	4	Metropolitan Expo	Leaderexpo- Leadertech	20.000
37. 4^η Έκθεση "ΕΛΤΡΟΠ"	3	ΣΕΦ	Golden Expo	-
38. Mini Market & Περίπτερο	3	Metropolitan Expo	Singular Logic	-
39. 1^η Safety Expo	3	Metropolitan Expo	Metropolitan Events A.E.	10.000
40. Private Label	2	Helexpo Palace	Helexpo	-
Δεκέμβριος				
41. "FOODEX" 1^η Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communication	-
42. "Ημέρες Γεύσεις" 1^ο Φεστιβάλ Γαστρονομίας	4	Ολυμπιακό Κέντρο Ξιφασκίας	Vinetum	-

2013

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπτών
Ιανουάριος				
1. FemminaPret-a-porter	4	Metropolitan Expo	Fashion News S.A.	-
2. New Life- Expo Wedding	4	MEC	Rota A.E.	-
Φεβρουάριος				
3. HO.RE.CA.	4	Metropolitan Expo	Forum S.A.	-
4. Artoza	4	Metropolitan Expo	Forum S.A.	45.000
Μάρτιος				
5. KEM Franchise	4	Helexpo Palace	KEM S.A.	
6. Fur Excellence	4	Metropolitan Expo	ΣΕΓ- Rota A.E.	1.722
7. Gold Silver	4	Metropolitan Expo	Helexpo	-
8. Safety	3	Metropolitan Expo	Metropolitan Events	
9. 2^η Διεθνής Έκθεση Πισίνα – Spa- Κήπος	3	Ολυμπιακή Εγκατάσταση Φαλήρου	-	-
Απρίλιος				
10. "Ε-λαδι-οιός", Έκθεση Ελαιόλαδου & Οίνου	3	Κέντρο Περιστερίου	Golden Expo	-

11. 5^η Ελαιοτεχνία	3	ΕΚΕΠ	Compassexpo ltd.	-
12. 3^η Έκθεση "DOMICATEC" Δόμηση & Ανακαίνιση	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	20.000
13. ECOTEC	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	20.000
14. Hellenic Aluminum	4	Metropolitan Expo	T Expo S.A.	20.000 ⁸¹
15. INDELEX	3	Ολυμπιακό Κέντρο Ξιφασκίας	Expo Line	-
16. 8^η Medic Expo	3	Ολυμπιακό Κέντρο Ξιφασκίας	Compassexpo	-
17. 7^η Διαδραστική Πολυέκθεση "Γεύσεις & Ζωή"	4	Ζάππειο Μέγαρο	ΑΤΟΥ	-
Μάιος				
18. Greek Innovation Expo	4	Helexpo Palace	Shape Expo Management	-
19. 1^η Παγκρήτια Έκθεση "Η Μεγάλη Συνάντηση"	4	Στάδιο TAW KWON DO	PROMEXPO	-
20. Property	5	Helexpo	Helexpo	-
21. School & Office	4	MEC	Agenda Διαφημιστική	-
Σεπτέμβριος				
22. AGROTIERRA	4	Μετρό Σύνταγμα	ΠΑΣΣΕΓΕΣ	-
23. 2^η Έκθεση Οικονομική Θέρμανση & Εξοικονόμηση Ενέργειας	4	Ολυμπιακό Ακίνητο Ξιφασκίας	Be best	60.000
24. 8^η Έκθεση "Energy- Photovoltaic"	4	Helexpo Palace	Leaderexpo	-
25. Hellenic Shoe FAIR	4	Metropolitan Expo	Fashion News S.A.	-
26. Mostra Rota -Δωροέκθεση	4	Metropolitan Expo	Rota A.E.	-
Οκτώβρης				
27. "Foodex" 2^η Έκθεση Τροφίμων & Ποτών	5	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	10.000
28. 1^η Διεθνής Έκθεση Εξωστρέφειας	5	Metropolitan Expo	Metropolitan Expo A.E., EB&A&KE.E.E.	-
29. Διεθνής Έκθεση Τροφίμων, Ποτών & Εστίασης "Infood"	4	MEC	Leaderexpo- Leadertech	-
30. Ναυτικό Σαλόνι	9	Metropolitan	Expoone	-
Νοέμβρης				
31. 2^η Διεθνής Έκθεση "MEATDAYS"	3	Metropolitan Expo	O.mindcreatives	25.000
32. Diary Expo	3	Metropolitan Expo	O.mindcreatives	25.000 ⁸²
33. MiniMarket& Περίπτερο	3	Metropolitan Expo	Rota A.E.	-
34. Έκθεση "Greek Design= Good Design"	6	Helexpo Palace	OBI (Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας)	-
Δεκέμβριος				
35. "Ελλάδος Γεύσεις"	3	Μετρό Σύνταγμα	Expo Διοργάνωση	-

⁸¹ 20.000 επισκέπτες συνολικά για τις τρεις εκθέσεις: DOMICATEC, ECOTEC, HELLENICALUMINUM

⁸² Οι Επισκέπτες είναι συνολικά και για τις 2 εκθέσεις : Meatsdays&DiaryExpo

2014

	Ημέρες	Χώρος	Διοργανωτής	Αριθμός Επισκεπτών
Ιανουάριος				
1. Fashion Expo	3	Intercontinental	Ekthesis E.E.	-
2. ΕΞΠΟΤΡΟΦ	4	Ολυμπιακό Ακίνητο Ξιφασκίας	RM International	25.000
3. FemminaPret-a-porter	4	Metropolitan Expo	Fashion News S.A.	-
4. Mostra Rota + Δωροέκθεση	4	Metropolitan Expo	ROTA A.E.	-
5. Hellenic Shoe Fair	4	Metropolitan Expo	Fashion News S.A.	-
6. 22^η New Life Expo Wedding	4	MEC	Fashion News S.A.	-
Φεβρουάριος				
7. FOODEX	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communication	-
8. Ελλήνων Κόσμημα	3	Metropolitan Expo	Helexpo	3.107 ⁸³
9. Medic Expo	3	Metropolitan Expo	Forum A.E.	-
10. 100% Hotel Show	3	MEC	Demand Customize Marketing	4.000
11. HO.RE.CA	4	Metropolitan Expo	Forum A.E.	32.500
Μάρτιος				
12. 3^η Έκθεση "Ελλάδος Γεύσεις"	5	Μετρό Σύνταγμα	-	120.000 διελεύσεις/ημερησίως ⁸⁴
13. 7^η Έκθεση Τεχνολογιών Νερού & Περιβάλλοντος "Watertec- Environtec"	4	Helexpo Palace	Leaderexpo- Leadertech	-
14. "Climatherm- Energy"	4	Metropolitan Expo	Project ΜΕΠΕ	Πάνω από 25.000 ⁸⁵
15. "DETROP"	3	Helexpo Palace	Helexpo	3.500 ⁸⁶
16. KEM Franchise	4	MEC	KEM S.A.	7.000 ⁸⁷
17. Fur Excellence	4	Metropolitan Expo	Σύνδεσμος Ελλήνων Γουνοποιών	Πάνω από 1700 ⁸⁸
18. 1^ηFOODEXPO	3	Metropolitan Expo	Forum S.A.	25.000

⁸³ Εμπορικοί Επισκέπτες/ Πηγή: Voria⁸⁴ ΠΑΣΕΓΕΣ, 2014⁸⁵ Δελτίο Τύπου Climatherm⁸⁶ DetropBoutigue⁸⁷ <http://www.kemexpo.gr/>⁸⁸ www.furfairofathens.org

19. 2^η Παγκρήτια Έκθεση "Η μεγάλη συνάντηση"	4	Τεχνόπολις Γκάζι	PROMEXPO	-
Απρίλιος				
20. School & Office	4	MEC	Agenda Διαφημιστική	-
Μάιος				
21. 4^η E- Shop Expo	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
22. 5^η Medwood	6	Metropolitan Expo	Medexpo	9.200 ⁸⁹
23. Electrotec	6	Metropolitan Expo	T Expo	9.200
24. DOMICATEC	6	Metropolitan Expo	T Expo	9.200
25. Χρώμα – Διακόσμηση- Tools	6	Metropolitan Expo	T Expo	9.200
26. Conexpo	30	Helexpo Palace	Expoint- Printall- Genesis	-
27. HYGEIAEXPO	3	Divani Caravel Hotel	ExCon/Kornel	-
Ιούνιος				
28. 5^η Έκθεση Τουρισμού & Παράδοσης	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	350.000 από τον σταθμό
29. Summer Expo	6	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Communications	-
30. Ποσειδώνια	5	Metropolitan Expo	Posidonia Exhibitions S.A.	19.421 ⁹⁰
Σεπτέμβριος				
31. 3^η Έκθεση Οικονομική Θέρμανση – Ψύξη- Ενέργεια & Εξαιρισμός	4	Helexpo	BeBest	40.000 ⁹¹
Οκτώβρης				
32. 3^η Super Market – Mini Market & Περίπτερο	3	Metropolitan Expo	Rota A.E.	-
33. 2^η Έκθεση Έξυπνη Θέρμανση & Εξοικονόμηση Ενέργειας	4	MEC	LeaderexpoLeadertech	Πάνω από 12.000
34. Web World Expo	2	Ζάππειο Μέγαρο	Vertical Communication	-
35. Διεθνές Ναυτικό Σαλόνι	5	Ολυμπιακό Κέντρο Ξιφασκίας	Expo One Ε.Π.Ε.	-
Νοέμβρης				
36. 3^η Διεθνής Έκθεση MEATDAYS	3	Metropolitan Expo	O.mindcreatives	25.000
37. Diary Expo	3	Metropolitan Expo	O.mindcreatives	25.000
38. Frozen Food	3	Metropolitan Expo	O.mindcreatives	25.000 ⁹²
39. 6^η Έκθεση FOODEX RETAIL	3	Μετρό Σύνταγμα	Vertical Coomunications	-
40. Δημιουργήματα Τέχνης & Παραδοσιακά Προϊόντα	4	Ολυμπιακό Ακίνητο Ξιφασκίας	Executive Line	10.000
41. 6^ο Φεστιβάλ Ελληνικού Μελιού & Προϊόντων Μέλισσας	3	ΣΕΦ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Στρατηγικού Σχεδιασμού	-
42. 8^η Διαδραστική Πολυέκθεση	4	Ζάππειο	ΑΤΟΥ	-

⁸⁹ <https://www.facebook.com/Medwood.2012/posts/883583444990170> (Μαζί με electrotec, Domicatec, Χρώμα- Διακόσμηση Tools

⁹⁰ <http://www.posidonia-events.com/history---statistics/posidonia-2014-facts---figures.aspx>

⁹¹ Οικονομική Θέρμανση

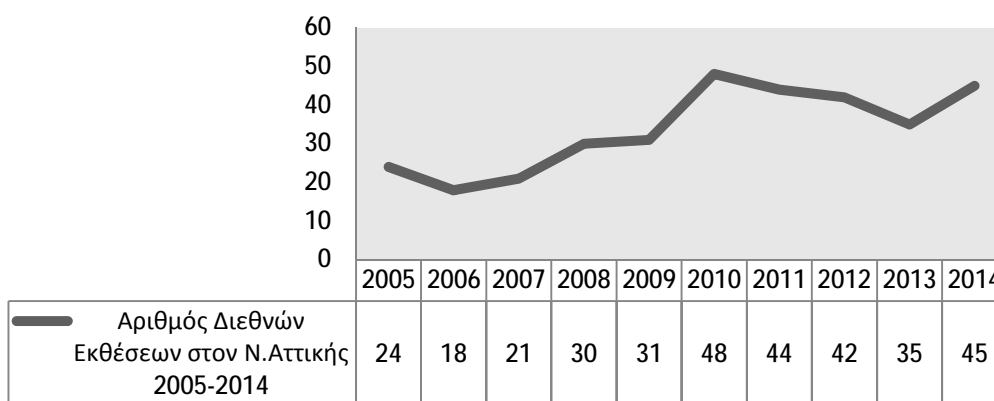
⁹² 25.000 μαζί με εκθέσεις Meatdays, Diary Expo & Frozen Food

Παραδοσιακών & Βιολογικών Προϊόντων "Γεύσεις & Ζωή"				
43. Plastica	4	MEC	3EK	12.500
44. Syskevasia	4	MEC	3EK	12.500
Δεκέμβριος				
45. 1^η Διεθνής Έκθεση Τουρισμού	3	Metropolitan Expo	Leaderexpo	6.500

4.5. Στατιστικά στοιχεία Εκθεσιακού Τουρισμού στον Ν. Αττικής

Παρουσιάζοντας, συνοπτικά, τα στατιστικά στοιχεία που προκύπτουν από τα δεδομένα που αναλύθηκαν προηγουμένως, φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα η πορεία των διεθνών εκθέσεων στον Ν. Αττικής την περίοδο 2005-2014, μαζί των τουριστικών αλλά και των κλαδικών. Όπως φαίνεται, την περίοδο 2005 έως 2010, ο αριθμός των εκθέσεων αυξάνει σταδιακά. Στην συνέχεια μειώνεται λίγο, ενώ το 2014 αυξάνει πάλι.

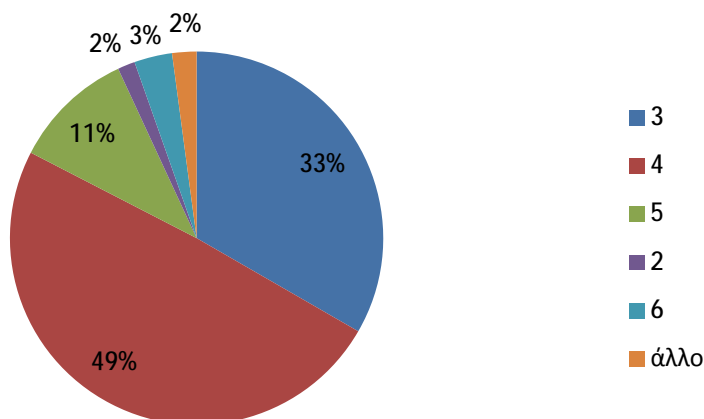
Αριθμός Διεθνών Εκθέσεων στον Ν.Αττικής 2005-2014

Διάγραμμα 9: Αριθμός Διεθνών Εκθέσεων στον Ν. Αττικής 2005-2014

Όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, το μισό περίπου των εκθέσεων στον Ν. Αττικής, την περίοδο 2005-2014, είχαν διάρκεια 4 ημέρες, ενώ το 33% αυτών διήρκησαν 3 μέρες. Το 11% των εκθέσεων είχε διάρκεια 5 ημέρες.

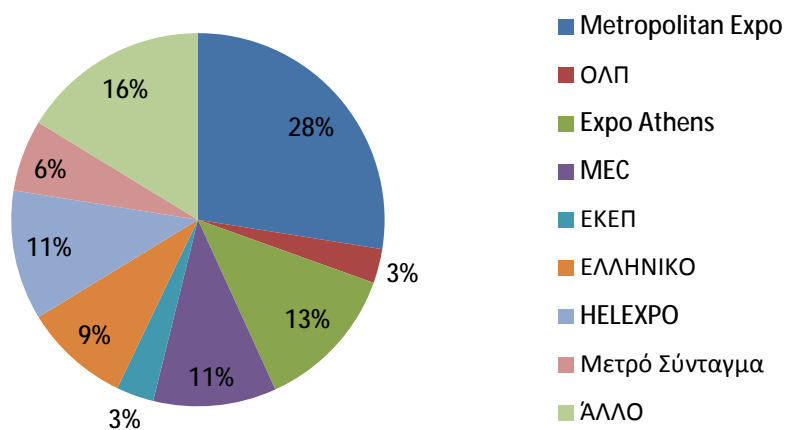
Ημέρες Διάρκειας Έκθεσεων

Διάγραμμα 10: Ημέρες Διάρκειας Εκθέσεων

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα, οι περισσότερες διεθνείς εκθέσεις στον Ν. Αττικής την περίοδο 2005-2014, πραγματοποιήθηκαν στον εκθεσιακό χώρο MetropolitanExpo, κατά ποσοστό 28%, ενώ αμέσως περισσότερο δημοφιλής εκθεσιακός χώρος είναι το ExpoAthens. Στην συνέχεια, με ποσοστό 11% έρχεται το HelexproPalace και το MEC.

ΧΩΡΟΙ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Διάγραμμα 11: Χώροι Εκθέσεων

Τέλος, να αναφερθεί ότι σύμφωνα με την έρευνα της συγκεκριμένης εργασίας, φαίνεται πως οι περισσότερες διεθνείς εκθέσεις στον Ν. Αττικής την περίοδο 2005-2014, ανήκαν στους εξής κλάδους κυρίως:

- § Ενέργεια
- § Τρόφιμα- Ποτά
- § Δόμηση- Κατοικία
- § Τουρισμός

4.6. Προτάσεις ανάκαμψης της Αττικής ως προορισμού εκθεσιακού τουρισμού

Σύμφωνα με στοιχεία του ΕΟΤ (2011), υπάρχουν κάποιοι παράγοντες-προϋποθέσεις για την ανάκαμψη της Αττικής ως τουριστικού προορισμού:

- § Αποκατάσταση των συνθηκών ομαλής λειτουργίας στο κέντρο της πόλης και εξάλειψη των αρνητικών φαινομένων και παραβατικών συμπεριφορών
- § Αναβάθμιση των συνθηκών καθαριότητας, εκσυγχρονισμός συστήματος αποκομιδής, διαχείρισης και διάθεσης απορριμμάτων, απομάκρυνση ρυπογόνων δραστηριοτήτων και εξυγίανση του περιβάλλοντος
- § Αξιοποίηση νέων πόλων έλξης που έχουν εμπλουτίσει το τουριστικό προϊόν της Αθήνας και της Αττικής και έγκαιρη δημιουργία των νέων σχεδιαζόμενων υποδομών
- § Βελτίωση της ποιότητας, με ορθολογική οργάνωση πιστοποίησης και ελέγχων, στις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους τουρίστες
- § Σχεδιασμός και εκτέλεση ολοκληρωμένης και ειδικευμένης τουριστικής προβολής και εντατικής διαφημιστικής εκστρατείας
- § Οργάνωση και ανάπτυξη ολοκληρωμένου και σύγχρονου φορέα Συνεδρίων και Επισκεπτών με συμμετοχή των Δήμων και των Φορέων
- § Αξιοποίηση των δυνατοτήτων της σύγχρονης τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών
- § Κατάλληλη τιμολόγηση της τουριστικής προσφοράς σε σχέση με την πραγματική αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών (valueformoney)

§ Συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην εκτέλεση ενός πολυετούς Σχεδίου Δράσης που θα έχει προκύψει από έναν Ολοκληρωμένο Σχεδιασμό.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την συγκεκριμένη εργασία έγινε μια προσπάθεια να διερευνηθεί ο εκθεσιακός τουρισμός, γενικά και ειδικότερα ο εκθεσιακός τουρισμός στον Ν. Αττικής, την περίοδο 2005-2014.

Σύμφωνα με την συγκεκριμένη μελέτη, έγινε φανερό ότι ο εκθεσιακός τουρισμός έχει να προσφέρει πολλά τόσο στους εκθέτες και τους επισκέπτες αλλά και στον τόπο στον οποίο διοργανώνεται η έκθεση. Ο εκθεσιακός τουρισμός έχει ιδιαίτερη δυναμική όχι μόνο στην Αττική αλλά και σε άλλες πόλεις με κυριότερη την Θεσσαλονίκη, στην οποία πραγματοποιούνται πολλές εκθέσεις οι οποίες προσελκύουν μεγάλο όγκο επισκεπτών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, βέβαια είναι η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Τα κυριότερα συμπεράσματα της παρούσας εργασίας είναι ότι την περίοδο 2005-2010, ο εκθεσιακός τουρισμός στον Ν. Αττικής παρουσίαζε μια συνεχώς ανοδική πορεία. Στην συνέχεια, μέχρι και το 2013, ελαφρώς είχε μια πτωτική τάση στον

αριθμό των εκθέσεων που διοργανώνονταν, ενώ το 2014, αυτός ο αριθμός αυξήθηκε και πάλι. Οι περισσότερες διεθνείς εκθέσεις στον Ν. Αττικής, την περίοδο υπό μελέτη, είχαν διάρκεια κυρίως, 4 ημέρες ή 3 ημέρες. Οι πιο δημοφιλείς κλάδοι είναι αυτοί των τροφίμων- ποτών, της ενέργειας, της δόμησης και κατοικίας αλλά και του τουρισμού. Οι περισσότερες Διεθνείς Εκθέσεις, φαίνεται πλέον, ότι διοργανώνονται στο MetropolitanExpo, στο ExpoAthens, στο HelixroPalaceαλλά και στο MEC.

Προτάσεις για μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να είναι ο εκθεσιακός τουρισμός που απλώνεται και αναπτύσσεται εκτός Αττικής καθώς φαίνεται να έχει μια δυναμική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Burkat A.J. &Medlik S., 1981, *Tourism: Past, Present and Future*, Heinemann, London.

Davidson R., 1994, *Business Travel*, Pitman.

HARCO, 2005, *1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Συνεδριακό & Επαγγελματικό Τουρισμό*, Βιβλίο Πρακτικών. Υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού.

LickorishL. &JenkinsC., 2004, *Μια εισαγωγή στον τουρισμό: Τουρισμός & Αναψυχή*, Εκδόσεις Κριτική.

Βαρβαρέσος Σ., 2000, *Τουρισμός: Έννοιες, μεγέθη, δομές: η ελληνική πραγματικότητα*, β' έκδοση, Εκδόσεις Προπομπός.

Εγκυκλοπαίδεια, Πάπυρος LarousseBritannica, 2007-2008.

Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π. & Γκριμπά Ε., 2011, *Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού, Ζήτηση και Προσφορά Νέων Προϊόντων Τουρισμού: Τουρισμός & Αναψυχή*, Εκδόσεις Κριτική.

Κολτσιδόπουλος Γ., 2001, *Τουρισμός: Θεωρητική Προσέγγιση*, Δεύτερη Έκδοση, Εκδόσεις Έλλην.

Κραβαρίτης Κ., 1989, *Συνεδρίων, κινήτρων, εκθέσεων, Επαγγελματικός Τουρισμός*, Εκδόσεις Interbooks.

Λαγός Δ., 2005, *Τουριστική Οικονομική*, 1^η Έκδοση, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

Λαζανά Φ., 2003, *Εισαγωγή στον Επαγγελματικό Τουρισμό*, Εκδόσεις Interbooks.

Σωτηριάδης Μ. & Φαρσάρη Ι., 2009, *Εναλλακτικές και Ειδικές Μορφές Τουρισμού: Σχεδιασμός Management και Marketing*, Εκδόσεις: Interbooks.

ΑΛΛΕΣΑΝΑΦΟΡΕΣ

About Tourism Destination Consultants, 2013, *Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Γραφείου Συνεδρίων & Επισκεπτών Δήμου Αθηναίων*, City of Athens.

Exhibit&Events, 2008, Μηνιαία Ειδική Έκδοση για εκθέσεις, συνέδρια και εκδηλώσεις επιχειρηματικής επικοινωνίας, Τεύχος 124, Ιούνιος/Ιούλιος.

Metropolitan Expo, *Δελτίο Τύπου: Chem, Syskevasia, Ecolink, Plastica*, Διαθέσιμο από: http://www.metropolitanexpo.gr/assets/File/SYSKEVASIA_DELTIA%20TYPOU.pdf

Metropolitan Expo, *Δελτίο Τύπου: IFDTEX 2009*, Διαθέσιμο από: http://www.metropolitanexpo.gr/assets/File/Deltio_Typou_22IFDTEX.pdf

Metropolitan Expo, *Δελτίο Τύπου: Linea Bianca*, Διαθέσιμο από: http://www.metropolitanexpo.gr/assets/File/DT_49th%20Linea%20Bianca_GR.pdf

Δελτίο Τύπου Climatherm- Energy 2014, Διαθέσιμο από: <http://www.metropolitanexpo.gr/assets/File/press-climatherm-2014-gr.pdf>

ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2014, *Η Ελλάδα σε αριθμούς 2014*.

ΕΟΤ, 2011, *Ανάλυση της πορείας της τουριστικής κίνησης 2001-2010*, Εθνικό Τυπογραφείο

Ι.Τ.Ε.Π. (Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων), 2014, *Εξελίξεις στον Τουρισμό και στην Ελληνική Ξενοδοχεία 2013*.

Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, 2008, *International Recommendations for Tourism Statistics 2008*.

ΠΑΣΕΓΕΣ, 2014, *Ενημερωτικό Υλικό*, Διαθέσιμο από: http://www.e-thesprotias.gr/thesprotiaimages/1_F12046.ENIMEROTIKOULIKO.pdf

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

100% HotelShow, [Online], <http://www.hotelshow.gr/> [Πρόσβαση στις 15/07/2015]

Aegean, [Online] <http://www.stt.aegean.gr/el/tney/events/189-posidonia-2010.html>, [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

Aegean, *Εκπαίδευση 2010*, [Online], <http://my.aegean.gr/web/article2961.html>, [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

City Magazine, *In Numbers: International Confex 2014*, [Online]. <http://www.citmagazine.com/article/1285819/numbers-international-confex-2014>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

Detrop Boutique, [Online], <http://detropboutique.helexpo.gr/detropboutique/el/content/%CE%BC%CE%B5-%CE%B5%CE%BC%CF%80%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D%CF%82-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%83%CE%BA%CE%AD%CF%80%CF%84%CE%B5%CF%82-%CE%B1%CF%80%CF%8C-28-%CE%BE%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CF%82-%CF%87%CF%8E%CF%81%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B1%CF%80%CE%84-%CF%8C%CE%BB%CE%B7-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1-%CE%B7-23%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%AE%CF%82-%CE%AD%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7> [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

Ektheseis, *EMITT* [Online], <http://www.ektheseis.net/ektheseis/diafores?sobi2Task=sobi2Details&catid=9&sobi2Id=167> [Πρόσβαση στις 19/07/2015].

Ektheseis, *ITB*, [online], <http://www.ektheseis.net/ektheseis/diafores?sobi2Task=sobi2Details&catid=9&sobi2Id=161> [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

Ektheseis, *MITT*, [Online], <http://www.ektheseis.net/ektheseis/diafores?sobi2Task=sobi2Details&catid=9&sobi2Id=160>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015].

Ektheseis.net, *Ιστορία των Εκθέσεων*. <http://www.ektheseis.net/periptera-ektheseon/83> [Πρόσβαση στις 09/07/2015]

Exponet, [Online] <http://www.exponet.gr/organizers/details/460-9----a--> [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

Exponet, [Online], <http://www.exponet.gr/exhibition-venue/venueevents/8-%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%9A%CE%9F%20%CE%9A%CE%95%CE%9D%CE%A4%CE%A1%CE%9F%20%CE%95%CE%9B%CE%9B%CE%97%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A5>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

Exponet, [Online], <http://www.exponet.gr/organizers/venueevents/5-%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%A0%20-%20%CE%95%CE%A5%CE%A1%CE%A9%CE%A0%CE%91%CE%AA%CE%9A%CE%9F%20%CE%9A%CE%95%CE%9D%CE%A4%CE%A1%CE%9F%20%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%95%CE%A9%CE%9D%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%92%CE%9F%CE%9B%CE%97%CE%A3> [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

Expowork, [Online], <http://www.expowork.gr/infosv.asp?pg=ekthesi&expost=1&id=122>, [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

Facebook- *Medwood*, [Online], <https://www.facebook.com/Medwood.2012/posts/883583444990170>, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

Forum S.A., *Artoza*, [Online], <http://www.forumsa.gr/el/exhibitions/artoza> [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

Furfairofathens, [Online], www.furfairofathens.org, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

Greek Tourism Expo, [Online]. <http://www.greektourismexpo.gr/> [Πρόσβαση στις 15/07/2015]

Green Agenda [Online], <http://www.greenagenda.gr/?p=2954>, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

Gtp, Headlines, *Sleek Presentations at Panorama*, [Online], <http://news.gtp.gr/2005/05/01/sleek-presentations-at-panorama-2005/> [Πρόσβαση στις 21/08/2015]

Helexpo Palace, [Online], <http://www.helexpo.gr/portal/default.aspx?lang=el-GR&loc=gr&page=37>, [Πρόσβαση στις 18/07/2015]

Helexpo, [Online], <http://tif.helexpo.gr/tif/el> [Πρόσβαση στις 18/07/2015]

Helexpo, *Property*, [Online], <http://www.helexpo.gr/default.aspx?loc=1&page=1725>, [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

HO.RE.CA, [Online], <http://www.horecaexpo.gr/> [Πρόσβαση στις 15/07/2015]

IBTM World, [Online], <http://www.ibtmworld.com/about/Who-Are-We/about-ibtm-world/>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015].

IEXPO, [Online], <http://www.iexpo.gr/ekthesiaka-kentra/attiki/ekthesiako-kentro-peristeriou.html>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

IEXPO, [Online], <http://www.iexpo.gr/ekthesiaka-kentra/venueevents/20-%CE%9A%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%83%CF%84%CF%8C%20%CE%B3%CE%AE%CF%80%CE%B5%CE%B4%CE%BF%20%CE%A6%CE%B1%CE%BB%CE%AE%CF%81%CE%BF%CF%85%20Tae%20Kwon%20Do.html>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

IEXPO, [Online], <http://www.iexpo.gr/ekthesiaka-kentra/venues.html?pop=1&tmpl=component&start=20> [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

KEM EXPO, *Kem Franchise*, [Online], <http://www.kemexpo.gr/expo1profil.php>, [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

KEM Expo [Online], <http://www.kemexpo.gr/>, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

MEC- Μεσογειακό εκθεσιακό κέντρο, [Online], <http://www.mec.gr/>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

Medwood, [Online], http://www.medwood.gr/historic_data.php, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

Metropolitan Expo, [Online], <http://www.metropolitanexpo.gr/page.php?l=1&page=8>, [Πρόσβαση στις 18/07/2015]

Posidonia-events, [Online], <http://www.posidonia-events.com/history---statistics/posidonia-2014-facts---figures.aspx>, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

TsotsisΑνελκυστήρες, [Online], <http://www.tsotsis.gr/%CE%9D%CE%AD%CE%B1/%CE%88%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7HELLASLIFT2010/tabid/77/Default.aspx> [Πρόσβαση στις 23/08/2015]

Voria, *Αυξημένη Επισκεψιμότητα στην Έκθεση Ελλήνων Κόσμημα*, [Online], <http://voria.gr/article/auximeni-episkepsimotita-stin-ekthesi-ellinon-kosmima>, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

World Travel Market (WTM), [Online], <http://www.wtmlondon.com/>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015].

ΔΗΩ, 8^η Έκθεση Βιολογικών Προϊόντων, [Online], http://www.dionet.gr/2/e_2005/apolog_eco_05.htm, [Πρόσβαση στις 21/08/2015]

Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, <http://www.acci.gr/acci/Extraversion/ExhibitionCentresOrganisers/tabid/1599/language/el-GR/Default.aspx> [Πρόσβαση στις 29/06/2015]

Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, [http://www.ebeth.gr/pages/search/cid/10164?filters\[date_from\]=01-01-2004&filters\[date_to\]=30-12-2014&filters\[keywords\]=&filters\[activity_id\]=0&filters\[country_id\]=82](http://www.ebeth.gr/pages/search/cid/10164?filters[date_from]=01-01-2004&filters[date_to]=30-12-2014&filters[keywords]=&filters[activity_id]=0&filters[country_id]=82) [Πρόσβαση στις 20/08/2015]

Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών, Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού, [Online]. http://www.all-athens-hotels.com/attica/list_view/inter_tourism_expo/1766 [Πρόσβαση στις 15/07/2015]

Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών, Ελληνικές Εκθέσεις Τουρισμού, [Online] http://www.all-athens-hotels.com/attica/list_view/greek-tourism-expos/1657 [Πρόσβαση στις 15/07/2015]

Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών, *Κλαδικές Εκθέσεις*, [Online]. http://www.all-athens-hotels.com/attica/list_view/exhibitions-athens/1712 [Πρόσβαση στις 15/07/2015]

EOT [Online], http://www.eot.gr/sites/default/files/files_basic_pages/ektheseis_a_6minou_2015b.pdf, [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

Ζαππειον, [Online], http://www.zappeion.gr/gr/services_halls_details.asp, [Πρόσβαση στις 18/07/2015].

Ίδρυμα Ευγενίδου, [Online], <http://www.eugenfound.edu.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=129>, [Πρόσβαση στις 20/07/2015]

ΙΕΧΡΟ, [Online], <http://www.iexpo.gr/ekthesiaka-kentra/attiki/expo-athens.html>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015]

Οικονομική Θέρμανση, [Online], <http://oikonomiki-thermanshi.gr/index.php/genikes-plhrofories/oikonomikh-thermansh-2014/2014>, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

ΣΕΦ- Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, [Online], <http://www.sef-stadium.gr/>, [Πρόσβαση στις 19/07/2015].

Τεχνόπολις, [Online], <http://www.technopolis-athens.com/web/guest/visitors>, [Πρόσβαση στις 20/07/2015]

Το Βήμα, [Online], <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=439323>, [Πρόσβαση στις 22/08/2015]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1: Φορείς Τουρισμού

Υπουργείο Τουρισμού

www.mintour.gov.gr

Υπουργείο Πολιτισμού

www.yppo.gr | www.culture.gr | www.sportsnet.gr

Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού

www.visitgreece.gr | www.gnto.gr

Περιφέρεια Αττικής

T. 210-6709602-603 | www.attiki.gov.gr | www.athensattica.gr

Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων

T. 210-3217165 | www.sete.gr

Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος
Τ. 210-3237193 | www.grhotels.gr

Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων
Τ. 210-3312535-6 | www.hhf.gr

Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών
Τ. 210-3253123 | <http://www.developathens.gr/> | www.cityofathens.gr |
www.athensconventionbureau.gr

Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων
Τ. 210-9223522, 210-9234143 | www.hatta.gr

Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Ενοικιάσεως Αυτοκινήτων
Τ. 210-6264032 | www.steea.gr

Ένωση Πλοιοκτητών Ελληνικών Σκαφών Τουρισμού
Τ. 210-4526335 | www.hpyoa.gr | www.epest.gr

Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξεναγών
Τ. 210-3210680 | www.touristguides.gr

Παράρτημα 2: Διεθνείς Εκθέσεις που θα συμμετέχει ο ΕΟΤ το 2015

ΧΩΡΑ	ΕΚΘΕΣΗ	ΤΟΠΟΣ - ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ
ΑΓΓΛΙΑ		
	DESTINATIONS - THE HOLIDAY & TRAVEL SHOW	Μάντσεστερ, 15-18/1/2015
	DESTINATIONS - THE HOLIDAY & TRAVEL SHOW	Λονδίνο, 29/1-1/2/2015
ΔΑΝΙΑ		
	FERIE FOR ALLE	Χέρνινγκ, 20-22/2/2015
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ		
	MATKA	Ελσίνκι, 15-18/1/2015
ΙΣΠΑΝΙΑ		
	FITUR	Μαδρίτη, 28/1-1/2/2015
ΑΥΣΤΡΙΑ		
	FERIENMESSE	Βιέννη, 15-18/1/2015
ΟΛΛΑΝΔΙΑ		
	VAKANTIEBEURS	Ουτρέχτη, 13-18/1/2015
ΒΕΛΓΙΟ		
	SALON DES VACANCES	Βρυξέλλες, 5-9/2/2015
ΡΩΣΙΑ		
	I.T.M INTOURMARKET MITT	Μόσχα, 14-17/3/2015 Μόσχα, 18-21/3/2015
ΓΕΡΜΑΝΙΑ		
	ITB	Βερολίνο, 4-8/3/2015
	IMEX	Φρανκφούρτη, 19-21/5/2015

ΚΙΝΑ	BITE GITF	Πεκίνο, 26-28/6/2015 Γκουανγκζού, 6-8/3/2015
ΙΣΡΑΗΛ	IMTM	Τελ Αβίβ, 10-11/2/2015
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	WTM Latin America	Σάο Πάολο, 22-24/4/2015
ΣΕΡΒΙΑ	IFT	Βελιγράδι, 19-22/2/2015
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ROMEXPO	Βουκουρέστι, 12-15/3/2015
Η.Π.Α.	CRUISE SHIPPING SEATRADE NEW YORK TIMES TRAVEL SHOW	Μαϊάμι, 16-19/3/2015 Νέα Υόρκη, 23-25/1/2015